

ÇSY DERECELENDİRME EL KİTABI

CGE

Sürdürülebilirlik
Değerlendirme Merkezi

İçindekiler Tablosu

1	Önsöz	8
1.1	Amaç ve Kapsam	8
1.2	Metodolojinin Temel Özellikleri	8
1.3	Yönetişim ve Gözetim	8
1.4	ESMA Gerekliliklerine Uyum	8
1.5	Sonuç	9
2	Giriş	9
2.1	ESG Derecelendirmelerinin Arka Planı	9
2.2	Sürdürülebilir Finansa ÇSY Derecelendirmelerinin Önemi	9
2.3	Düzenleyici Çerçeve: ESMA'nın Rolü ve Rehberleri	9
2.4	Belgenin Yapısı	10
3	Metodolojiye Genel Bakış	10
3.1	ÇSY Faktörlerinin Tanımı	10
3.2	ÇSY Derecelendirme Çerçevesinin Temen Bileşenleri	13
3.2.1	Veri Toplama ve Doğrulama	13
3.2.2	Derecelendirme Kriterleri ve Göstergeleri	14
3.2.3	Ağırlıklandırma ve Birleştirme	14
3.2.4	Kıyaslama ve Normalizasyon	14
3.3	Uluslararası Standartlara Uyum	14
3.4	Metodolojilerin İlkeleri	15
3.5	Metodolojinin Çıtkıları	15
3.6	Değer Zinciri ÇSY Değerlendirmesi ve Endeksi	16
3.7	Conclusion	16
4	Yönetişim ve Gözetim	16
4.1	Yönetişim Yapısı	16
4.1.1	CGE Organizasyon Şeması	16
4.1.2	ÇSY Değerlendirme Komitesi	17
4.1.3	Bağımsız İnceleme Paneli	17

4.1.4	Uyum Komitesi	18
4.1.5	Operasyonel Ekiplerin Rol ve Sorumlulukları	18
4.1.6	Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik.....	20
4.1.7	Sürekli İyileştirme	20
4.1.8	Sonuç	21
5	Veri Toplama ve Kaynaklar	21
5.1	Veri Türleri.....	21
5.1.1	Nicel Veriler	21
5.1.2	Nitel Veriler:	21
5.2	Veri Kaynakları	21
5.2.1	Şirket Açıklamaları	22
5.2.2	Üçüncü Taraf Veri Tabanları	22
5.2.3	Kamu ve Düzenleyici Kurum Kaynakları	22
5.2.4	Medya ve Haber Kaynakları	22
5.2.5	Paydaş Geri Bildirimi.....	22
5.3	Veri Toplama Süreci	22
5.3.1	Verinin Belirlenmesi	22
5.3.2	Veri Toplama	22
5.3.3	Veri Doğrulama.....	22
5.3.4	Veri Normalizasyonu.....	22
5.4	Veri Kalitesinin Sağlanması	23
5.4.1	Güçlü Doğrulama Süreçleri	23
5.4.2	Düzenli Güncellemeler	23
5.4.3	Paydaş Katılımı	23
5.4.4	Şeffaflık	23
5.5	Sonuç	23
6	Derecelendirme Çerçevesi ve Kriterler	23
6.1	Çerçeveye Genel Bakış	23
6.2	Çevresel (E) Kriterler	23
6.2.1	Çevre Politikası	24
6.2.2	Environmental Management System and Audits.....	24
6.2.3	Kirlilik ve Biyoçeşitlilik	24
6.2.4	İklim Değişikliği	24
6.2.5	Sorumlu Üretim ve Yenilikçi Çevresel Uygulamalar	24
6.3	Sosyal (S) Kriterler	24

6.3.1	İnsan Hakları	24
6.3.2	Çalışma Uygulamaları	24
6.3.3	Toplumla Etkileşim	25
6.3.4	Sağlık ve Güvenlik	25
6.3.5	Tedarik Zinciri Yönetimi	25
6.3.6	Kurumsal Sosyal Sorumluluk	25
6.4	Yönetişim (G) Kriterler	25
6.4.1	Yönetim Kurulu Yapısı	25
6.4.2	Yönetim Kurulunun Sürdürülebilirlik Stratejisi	25
6.4.3	Risk Yönetimi	25
6.4.4	Etik ve Uyum	26
6.4.5	Financial Sustainability	26
6.5	İzleme ve Raporlama (M) Kriterleri	26
6.5.1	İzleme	26
6.5.2	Raporlama	26
6.6	Puanlama Metodolojisi	26
6.6.1	Veri Analizi	26
6.6.2	Ağırlıklandırma ve Birleştirme	26
6.6.3	Normalizasyon	27
6.7	Nihai Derecelendirme Hesaplaması	27
6.8	Sonuç	27
7	Derecelendirme Hesaplama ve Birleştirme	27
7.1	Puanlama Metodolojisi	27
7.1.1	Gösterge Puanlaması	27
7.1.2	Puanlama Ölçeği	27
7.2	Göstergelerin Ağırlıklandırılması	28
7.2.1	Önemlilik Analizi	28
7.2.2	Ağırlık Ataması	28
7.3	Normalizasyon	28
7.3.1	Kıyaslama	28
7.3.2	Standardizasyon	29
7.4	Birleştirme Süreci	29
7.4.1	Genel ÇSY Skoru	29
7.5	Kalite Güvencesi	29
7.5.1	İç İnceleme	29

7.5.2	Dış Doğrulama	29
7.6	Şeffaflık	29
7.7	Sonuç	29
8	Şeffaflık ve Açıklama	29
8.1	Şeffaflığa Taahhüt	30
8.2	Metodolojinin Açıklanması	30
8.2.1	Metodoloji Dokümanı	30
8.2.2	Kriterler ve Göstergeler	30
8.2.3	Veri Kaynakları	30
8.2.4	Skorlama ve Birleştirme	30
8.3	Derecelendirme Kriterlerinin Kamuya Açık Sunulması	30
8.3.1	Kamuya Açık Web Sitesi	30
8.3.2	Derecelendirme Raporları	31
8.3.3	Paydaş Katılımı	31
8.4	Derecelendirme Değişiklikleri ve Güncellemelerin Açıklanması	31
8.4.1	Derecelendirme Değişikliği Bildirimleri	31
8.4.2	Metodoloji Güncellemeleri	31
8.4.3	Versiyon Kontrolü	31
8.5	Gizli Bilgilerin Yönetimi	31
8.5.1	Veri Gizliliği	31
8.5.2	Gizlilik Sözleşmeleri (NDA)	31
8.6	Sonuç	32
9	Kalite Güvencesi ve Gözden Geçirme	32
9.1	İç Kalite Kontrol Süreçleri	32
9.1.1	Veri Doğrulama	32
9.1.2	Akran Değerlendirmesi	32
9.1.3	Metodolojiye Uyum	32
9.1.4	Hata Tespiti ve Düzeltme	32
9.2	Periyodik Gözden Geçirme ve Güncellemeler	32
9.2.1	Metodoloji Gözden Geçirmeleri	32
9.2.2	Gösterge Güncellemeleri	33
9.2.3	Kıyaslama ve Kalibrasyon	33
9.3	Paydaş Geri Bildirim Mekanizmaları	33
9.3.1	Şirketlerle Etkileşim	33
9.3.2	Yatırımcı Danışmanlığı	33

9.3.3	Kamu Görüş Süreçleri	33
9.4	Bağımsız Denetimler ve Doğrulama	33
9.4.1	Üçüncü Taraf Denetimleri	33
9.4.2	Dış Doğrulama	34
9.5	Sürekli İyileştirme	34
9.5.1	Eğitim ve Gelişim	34
9.5.2	Yenilik ve Araştırma	34
9.5.3	Paydaş İş Birliği	34
9.6	Sonuç	34
10	Şikâyetlerin Ele Alınması	34
10.1	Şikâyet Yönetimi Sürecinin Amacı.....	34
10.2	Şikâyet Bildirimi.....	35
10.2.1	Çevrimiçi Form	35
10.2.2	Email	35
10.2.3	E-posta	35
10.2.4	Telefon.....	35
10.3	Şikâyet Yönetim Süreci.....	35
10.3.1	Şikâyetin Alınması ve Onaylanması	35
10.3.2	İlk Değerlendirme	35
10.3.3	İnceleme.....	35
10.3.4	Çözüm	35
10.3.5	İtiraz / Üst İnceleme.....	36
10.3.6	Zaman Çizelgesi	36
10.4	Şeffaflık ve Raporlama	36
10.4.1	Kamuya Açıklama	36
10.4.2	Yıllık Raporlama	36
10.4.3	Paydaş Geri Bildirimi.....	36
10.5	Sonuç	36
11	ESMA Gerekliliklerine Uyum.....	36
11.1	ESMA Rehberlerine Uyum	36
11.1.1	Şeffaflık	37
11.1.2	Tutarlılık.....	37
11.1.3	Güvenirlilik.....	37
11.2	Çıkar Çatışması Yönetimi	37
11.2.1	Çıkar Çatışması Politikası	37

11.2.2	Şeffaflık	37
11.3	Raporlama ve Açıklama Yükümlülükleri.....	37
11.3.1	Düzenli Raporlama	38
11.3.2	Paydaş Katılımı.....	38
11.4	Sonuç	38
12	İletişim Bilgileri	38

Şekiller

Şekil 1 - CGE Evaluation ÇSY Performans Değerlendirme Kapsamı	10
Şekil 2 - CGE Evaluation ÇSY Değerlendirme / Derecelendirme Metodolojisi	13

1 Önsöz

Bu belge, **CGE Evaluation** tarafından geliştirilen Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) Derecelendirme Metodolojisini, Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA) tarafından belirlenen rehberlere uygun olarak açıklamaktadır.

Metodoloji; yatırımcıların, düzenleyici kurumların ve diğer paydaşların şirketlerin ve finansal araçların sürdürülebilirlik performansını değerlendirmesine olanak sağlayan şeffaf, tutarlı ve güvenilir ESG derecelendirmeleri sunmak amacıyla tasarlanmıştır.

1.1 Amaç ve Kapsam

Bu metodolojinin temel amacı, kuruluşların ÇSY performansını güçlü ve standartlaştırılmış bir çerçeveye dayanarak değerlendirmektir. Derecelendirmeler; yatırımcıların bilinçli kararlar almasını desteklemek, kurumsal sürdürülebilirliği ve sürdürülebilir finansı teşvik etmek ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, AB Yeşil Mutabakatı ve ilgili tüm düzenlemeler ile sürdürülebilirlik alanındaki gelişen taksonomilere katkı sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Bu belge, ÇSY derecelendirme metodolojisinin temelini oluşturan süreçleri, kriterleri ve yönetim mekanizmalarını ayrıntılı şekilde açıklamakta; böylece ESMA'nın şeffaflık, hesap verebilirlik ve güvenilirlik gerekliliklerine uyumu güvence altına almaktadır.

1.2 Metodolojinin Temel Özellikleri

- **Kapsamlı Çerçeve:** Metodoloji, ÇSY faktörlerini dört ana sütun altında değerlendirir: Çevresel, Sosyal, Yönetişim ve İzleme ve Raporlama. Değerlendirme, nicel ve nitel verilerin birlikte kullanılmasıyla gerçekleştirilir.
- **Veri Odaklı Yaklaşım:** Şirket açıklamaları, üçüncü taraf veri tabanları ve CGE'nin kendi araştırmaları dâhil olmak üzere birden fazla kaynaktan elde edilen doğrulanmış verilere dayanır.
- **Şeffaflık ve Tutarlılık:** Derecelendirme kriterleri, ağırlıklandırma mekanizmaları ve puanlama metodolojileri açık şekilde açıklanarak derecelendirmeler arasında tutarlılık ve karşılaştırılabilirlik sağlanır.
- **Küresel Standartlarla Uyum:** Metodoloji; Sustainability Accounting Standards Board (SASB), Global Reporting Initiative (GRI) ve Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) gibi uluslararası kabul görmüş çerçevelerin yanı sıra IFRS ISSB 1-2 (Uluslararası Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları), ESRS (AB Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları), TSRS 1-2 (Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları) ile IFC ve CDP gerekliliklerini de içermektedir.

1.3 Yönetişim ve Gözetim

Bu metodolojinin geliştirilmesi ve uygulanması, bağımsızlık, tarafsızlık ve en iyi uygulamalara uyumu sağlamak amacıyla oluşturulmuş özel bir ÇSY Derecelendirme Komitesi tarafından yönetilmektedir. Derecelendirmelerin bütünlüğünü korumak amacıyla güçlü çıkar çatışması politikaları uygulanmaktadır.

1.4 ESMA Gerekliliklerine Uyum

Bu metodoloji, ESG derecelendirme sağlayıcılarına yönelik ESMA beklentilerini karşılayacak şekilde tasarlanmıştır. Buna aşağıdakiler dâhildir:

- Derecelendirme metodolojileri ve süreçlerinin açık şekilde açıklanması.
- Piyasa uygulamaları ve düzenleyici gerekliliklerdeki gelişmeleri yansıtmak amacıyla düzenli güncellemeler ve gözden geçirmeler yapılması.
- Olası çıkar çatışmalarını ele almak ve azaltmak için mekanizmaların oluşturulması.

1.5 Sonuç

Şeffaf ve güvenilir bir ÇSY derecelendirme metodolojisi sunarak, **CGE Evaluation** sürdürülebilir finansın gelişimine katkıda bulunmayı ve paydaşların sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu, bilinçli kararlar almasını desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu belge, ÇSY derecelendirmelerimizin arkasındaki ilkeleri, süreçleri ve yönetim yapısını anlamak için kapsamlı bir rehber niteliği taşımaktadır.

2 Giriş

2.1 ESG Derecelendirmelerinin Arka Planı

Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) derecelendirmeleri, şirketlerin ve finansal araçların sürdürülebilirlik performansını değerlendirmek için yatırımcılar, düzenleyici kurumlar ve diğer paydaşlar açısından kritik bir araç olarak ortaya çıkmıştır. Bu derecelendirmeler, bir kuruluşun çevresel etkilerini, sosyal sorumluluklarını ve yönetim uygulamalarını ne ölçüde etkin yönettiğine dair içgörü sağlar. Bu unsurlar giderek uzun vadeli değer yaratımı ve risk yönetiminin temel belirleyicileri olarak kabul edilmektedir. Küresel piyasalar sürdürülebilir finans yönünde dönüşürken, ESG derecelendirmeleri sermayenin yönlendirilmesine rehberlik etme, şeffaflığı artırma ve hesap verebilirliği teşvik etme açısından önemli bir rol oynamaktadır.

2.2 Sürdürülebilir Finansta ÇSY Derecelendirmelerinin Önemi

The Sürdürülebilirliğe verilen önemin artması; düzenleyici girişimler, yatırımcı talebi ve toplumsal beklentilerin birleşimiyle şekillenmiştir. Örneğin Avrupa Birliği'nin Sürdürülebilir Finans Eylem Planı, düşük karbonlu ve kaynak açısından verimli bir ekonomiye geçişi desteklemek amacıyla sermaye akışlarının sürdürülebilir yatırımlara yönlendirilmesini hedeflemektedir. ÇSY derecelendirmeleri, karmaşık sürdürülebilirlik verilerini uygulanabilir içgörülere dönüştürerek şirketler ile yatırımcılar arasında bir köprü görevi görür. Bu sayede paydaşların çevresel ve sosyal hedefleriyle uyumlu, bilinçli kararlar almasına imkân sağlar.

2.3 Düzenleyici Çerçeve: ESMA'nın Rolü ve Rehberleri

Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA), ÇSY derecelendirmelerinin güvenilirliğini, şeffaflığını ve tutarlılığını sağlamada öncü bir rol üstlenmektedir. Yatırımcıların korunması ve piyasaların düzenli işleyişinin sürdürülmesi yönündeki yetkisi kapsamında ESMA, ÇSY derecelendirme sağlayıcıları için derecelendirmelerin kalitesini ve karşılaştırılabilirliğini artırmayı amaçlayan rehberler yayımlamıştır. Bu rehberler; açık ve anlaşılır metodolojilerin oluşturulması, güçlü yönetim yapılarının kurulması ve etkili çıkar çatışması yönetimi mekanizmalarının uygulanması gerekliliğini vurgulamaktadır. ESMA'nın gerekliliklerine uyum sağlanması, ÇSY derecelendirme sağlayıcılarının piyasada güven ve itibar oluşturmalarına katkıda bulunarak sürdürülebilir finans uygulamalarının daha geniş ölçekte benimsenmesini desteklemektedir.

Bu Belgenin Amacı

Bu belge, CGE Evaluation tarafından geliştirilen ÇSY Derecelendirme Metodolojisini ana hatlarıyla ortaya koymakta ve derecelendirmelerimizin temelini oluşturan süreçler, kriterler ve yönetim mekanizmalarına ilişkin ayrıntılı bir açıklama sunmaktadır. Metodoloji; şeffaflık, tutarlılık ve güvenilirlik açısından en yüksek standartları karşılayacak şekilde tasarlanmış olup ESMA rehberleri ve sürdürülebilir finansın genel hedefleriyle uyumu sağlamayı amaçlamaktadır. Açık ve kapsamlı bir çerçeve sunarak, paydaşların karar alma süreçlerine ÇSY hususlarını entegre etme çabalarını desteklemeyi hedeflemekteyiz.

2.4 Belgenin Yapısı

Bu belgenin geri kalan bölümleri aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

- **Bölüm 3**, ÇSY Derecelendirme Metodolojisine genel bir bakış sunmakta ve metodolojinin temel bileşenleri ile uluslararası standartlarla uyumunu açıklamaktadır.
- **Bölüm 4**, derecelendirmelerin bütünlüğünü sağlayan yönetim ve gözetim mekanizmalarını ayrıntılı olarak ele almaktadır.
- **Bölüm 5**, veri toplama ve doğrulama süreçlerini açıklamaktadır.
- **Bölüm 6**; Çevresel, Sosyal ve Yönetişim faktörlerine ilişkin
- **Bölüm 7**, derecelendirme hesaplama ve birleştirme süreçlerini açıklamaktadır.
- **Bölüm 8**, şeffaflık ve açıklama konusundaki taahhüdümüzü vurgulamaktadır.
- **Bölüm 9**, kalite güvence ve gözden geçirme süreçlerini ele almaktadır.
- **Bölüm 10**, ESMA gerekliliklerine uyumu göstermektedir.
- **Bölüm 11**, metodolojinin uygulanmasını göstermek amacıyla örnek olaylar ve uygulama örnekleri içermektedir.

Bu kapsamlı rehber ile ÇSY Derecelendirme Metodolojimizin ve sürdürülebilir finansın teşvik edilmesindeki rolünün daha iyi anlaşılmasını sağlamayı amaçlamaktayız.

3 Metodolojiye Genel Bakış

CGE Evaluation tarafından geliştirilen ÇSY Derecelendirme Metodolojisi, şirketlerin ve finansal araçların Çevresel, Sosyal ve Yönetişim performansının şeffaf, tutarlı ve güvenilir şekilde değerlendirilmesini sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Bu metodoloji, uluslararası düzeyde kabul görmüş standartları, iyi uygulamaları ve paydaş beklentilerini bir araya getiren güçlü bir çerçeveye dayanmaktadır. Aşağıda yaklaşımımızın temelini oluşturan ana bileşenler ve ilkeler yer almaktadır.

3.1 ÇSY Faktörlerinin Tanımı

Metodoloji, ÇSY performansını dört temel sütun kapsamında değerlendirmektedir:

Şekil 1 - CGE Evaluation ÇSY Performans Değerlendirme Kapsamı

- **Çevresel (Ç)**: Kuruluşların çevresel etkilerini en aza indirmek ve iklim risklerini yönetmek amacıyla ne tür uygulamalar gerçekleştirdiği incelenir. Ayrıca kuruluşların gelecekte daha

çevre dostu bir yaklaşım benimsemeye yönelik çalışmalarını kanıtlayıp kanıtlayamadıkları da değerlendirilir. Örneğin kuruluşun karbon ayak izi, geri dönüşüm faaliyetleri ve atıkların azaltılmasına yönelik uygulamaları, değer zincirindeki çevresel etkilerin nasıl yönetildiği, çevre politikaları, yönetim sistemleri ve sertifikaları, iklim eylem planları gibi unsurlar değerlendirme kapsamına alınır. Bunun yanı sıra kuruluşun faaliyetlerinde ihtiyaç duyduğu enerjinin ne kadarının yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılandığı ve yenilikçi teknolojiler kullanılarak atıkların nasıl azaltıldığı gibi konular da değerlendirme kapsamında yer almaktadır.

Bir şirketin çevre üzerindeki etkisi; iklim değişikliği yönetimi, kaynak kullanımı, kirlilik ve biyoçeşitlilik gibi alanlardaki uygulamaları dikkate alınarak değerlendirilir.

Değerlendirme alanları aşağıdaki gibidir:

- Çevre Politikası
- Çevre Yönetim Sistemi ve Denetimler
- Biyoçeşitlilik
- İklim Değişikliği
- Sorumlu Üretim ve Yenilikçi Çevresel Uygulamalar

- **Sosyal (S):** Bir şirketin çalışanları, müşterileri, tedarikçileri ve toplum ile olan ilişkilerini; çalışma uygulamaları, çeşitlilik, insan hakları ve ürün sorumluluğu gibi konular çerçevesinde değerlendirir.

Değerlendirme sürecinde kuruluşun insan hakları ve çalışan hakları konusundaki uygulamaları, iş yerinde çeşitliliğin artırılmasına yönelik faaliyetleri, çalışanlara adil davranılıp davranılmadığı, katılımcı yönetim anlayışı, çalışan görüşlerinin karar alma süreçlerinde ne ölçüde dikkate alındığı ve çalışan sağlığı ile güvenliğinin nasıl yönetildiğine ilişkin kanıtlar incelenir.

Örneğin daha fazla kadının veya farklı etnik kökenlerden bireylerin istihdam edilmesine yönelik faaliyetlerin sonuçları (istatistikler, personel profili verileri vb.) bu değerlendirme kapsamında ele alınan konular arasındadır.

Paydaş katılımı kapsamında; değerlendirme kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve kurumsal paydaşlarla gerçekleştirilen ortak faaliyetler ve etkinlikler de dikkate alınır.

Tedarik zinciri yönetimi de önemli bir değerlendirme alanıdır. İşletmelerin tedarik zincirlerini nasıl yönettiği, ürünlerin hangi kaynaklardan temin edildiği, tedarikçilerden hangi koşulların talep edildiği ve ürünün tüm tedarik ve yaşam döngüsü boyunca etik kararların nasıl alındığı incelenir.

Değerlendirme alanları aşağıdaki gibidir:

- İnsan Hakları
- Çalışan Hakları
- Paydaş Katılımı
- Sağlık ve Güvenlik
- Tedarik Zinciri Yönetimi
- Kurumsal Sosyal Sorumluluk

- **Yönetişim (Y):** Bir şirketin liderlik yapısını, iç kontrol mekanizmalarını ve hissedar haklarını; yönetim kurulu yapısı, üst düzey yönetici ücretlendirmesi, etik ilkeler ve yolsuzlukla mücadele uygulamaları çerçevesinde inceler.

Kuruluşların kurumsal yönetim ilkelerine ne ölçüde uygun şekilde yönetildiği de puanlama sürecinde dikkate alınan temel unsurlardan biridir.

Yönetim kurulunun etkinliği, profili, görev ve sorumlulukları; sürdürülebilirlik konularını kurumsal stratejilere ne ölçüde dahil ettiği ve nasıl izlediği; etik standartlar üzerindeki gözetim rolü, sürdürülebilirlik konularının kuruluş ve iş süreçleriyle ne ölçüde ilişkilendirildiği ve kurumsal risklerin nasıl yönetildiği değerlendirme alanları arasında yer almaktadır. Ayrıca finansal yapı, yeşil finansmana erişim ve finansal sürdürülebilirlik de bu kapsamda ele alınmaktadır.

Değerlendirme alanları aşağıdaki gibidir:

- Yönetim Kurulu
- Yönetim Kurulunun Sürdürülebilirlik Stratejisi
- Organizasyon ve Süreçler
- Risk Yönetimi
- Mevzuata Uyum
- Finansal Sürdürülebilirlik

- **İzleme ve Raporlama (İ):** Bir şirketin ÇSY faktörlerine ilişkin planlarını, ilerlemelerini ve elde ettiği sonuçları izleme ve raporlama kapasitesini değerlendirir.

Kuruluşun iç denetim ve iç kontrol sistemleri ile organizasyon yapısının varlığı ve etkin şekilde uygulanması; ayrıca yalnızca finansal konularda değil etik, proje ve yatırım değerlendirmesi, sürdürülebilirlik ve kurumsal yönetim gibi alanlarda da bağımsız denetimin uygulanıp uygulanmadığı değerlendirilir.

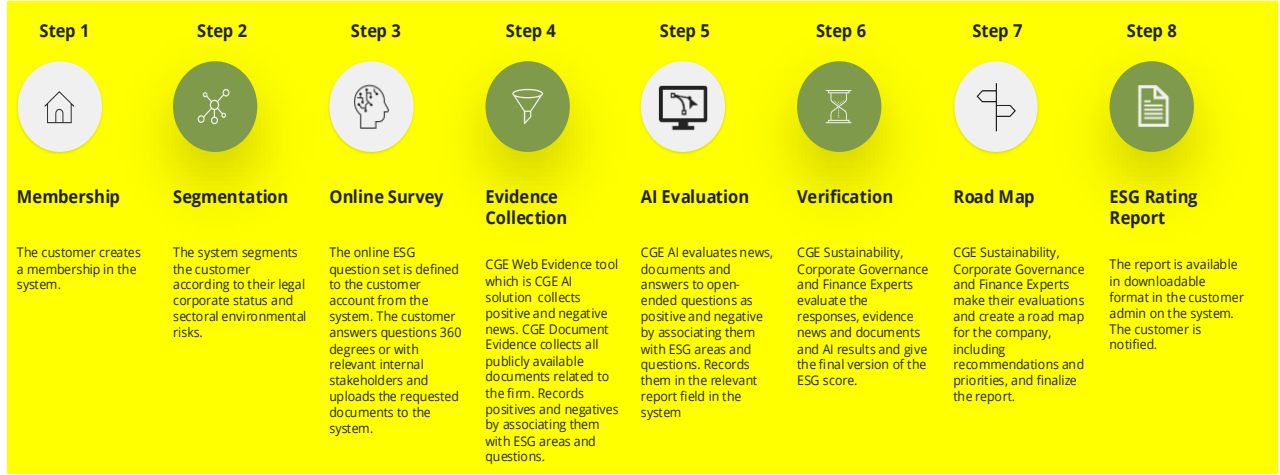
Greenwashing (yeşil aklama) uygulamalarının önlenmesine yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin izlenebilirliğinin ve denetlenebilirliğinin sağlanması, yatırımcılar, finans kuruluşları ve müşteriler açısından büyük önem taşımaktadır.

Değerlendirme alanları aşağıdaki gibidir:

- İzleme
- Raporlama

3.2 ÇSY Derecelendirme Çerçevesinin Temen Bileşenleri

ÇSY Değerlendirme ve Derecelendirme Çerçevesi aşağıdaki temel bileşenlerden oluşmaktadır:

Şekil 2 - CGE Evaluation ÇSY Değerlendirme / Derecelendirme Metodolojisi

3.2.1 Veri Toplama ve Doğrulama

- Birincil veriler (ör. şirket açıklamaları, anketler) ve ikincil verilerin (ör. üçüncü taraf veri tabanları, medya raporları) birlikte kullanılmasına dayanmaktadır.

Değerlendirilen kuruluş, her bölümün sonunda verilen yanıtların doğrulanabilmesi için ilgili belge ve bilgilerin sisteme yüklenmesini sağlar.

Kuruluş hakkında sürdürülebilirlikle ilgili anahtar kelimeler kullanılarak sosyal medya ve internet üzerinde CGE Web Evidence™ aracı ile bir haber taraması başlatılır ve olumlu ile olumsuz haberler toplanır.

Toplanan kanıtlar sistem tarafından olumlu ve olumsuz olarak değerlendirilir ve verilen yanıtlar, sorularla ilişkilendirilerek doğrulanır.

İnternette kamuya açık olarak bulunan tüm belge ve dokümanlar CGE Document Evidence™ aracı ile toplanır.

Sistem tarafından değerlendirilen bilgiler rapora SWOT analizi olarak eklenir ve puanlarla ilişkilendirilir.

- Veri doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla titiz doğrulama süreçlerini içerir.

Toplanan kanıtlar ve değerlendirilen kurum tarafından verilen yanıtlar; çevre ve iklim değişikliği, sosyal sorumluluk ve yönetim alanlarında uzman danışmanlar tarafından incelenir. SWOT sonuçları değerlendirilir ve gerekli görülmesi halinde güncellenir, öneriler ve öncelikli aksiyonlar belirlenir ve nihai puan verilir.

Kanıt değerlendirmesi tamamlanmış ve doğrulanmış raporlar müşteri tarafından sistem üzerinden en fazla 48 saat içinde indirilebilir.

Gerekli durumlarda rapor, saha incelemeleri ile doğrulanır; sonuçlar ve öneriler hazırlanarak sistem üzerinden kullanılmak üzere müşteriye sunulur.

3.2.2 Derecelendirme Kriterleri ve Göstergeleri

- Her bir ÇSY sütunu için, sektöre özgü risk ve fırsatlara göre uyarlanmış belirli metrikler ve göstergeler tanımlanır.
- Her bir göstergeye ilişkin performansı ölçmek amacıyla bir puanlama sistemi kullanılır.

3.2.3 Ağırlıklandırma ve Birleştirme

- Önemlilik ve paydaşlar üzerindeki etkiler dikkate alınarak farklı ÇSY faktörlerinin göreceli önemini yansıtabilecek şekilde ağırlıklı bir yaklaşım uygulanır.
- Göstergeler bazında elde edilen puanlar bir araya getirilerek genel bir ÇSY derecelendirmesi oluşturulur.

Değerlendirme yapısı; dört ana ağırlıklı bölüm, her ana bölüm altında yapılandırılmış ve ağırlıklandırılmış alt bölümler ile bu bölümler altında yer alan ağırlıklı sorulardan oluşmaktadır.

Sorular, önem derecelerine göre 1 ile 10 arasında ağırlıklandırılmaktadır. Puanlama ise 1 ile 5 arasında yapılmaktadır. 1 puan, ilgili sorunun tamamen karşılandığını; 5 puan ise sorunun ölçmeyi amaçladığı kriterin hiç karşılanmadığını ifade etmekte ve bu durumda 0 puan ile sonuçlanmaktadır.

Toplamda 168 sorudan oluşan bir değerlendirme yapısı bulunmaktadır ve her sorunun 1 ile 10 arasında değişen bir ağırlık puanı vardır. CGE, her bir konuyu o konuya ait soru sayısı, ağırlıkları ve verilen puanlar doğrultusunda hesaplamakta; toplam puanı ise dört ana başlıktan elde edilen puanların toplamına göre belirlemektedir.

Temel olarak yaklaşık bine yakın derecelendirme metriğine yakın 527 gösterge kullanılarak güvenli ve güvenilir bir değerlendirme ve raporlama altyapısı sağlanmaktadır.

Ağırlıklar, sektörler göre çevresel riskler dikkate alınarak 10 puanlık bir ölçek üzerinden farklılaştırılmaktadır.

3.2.4 Kıyaslama ve Normalizasyon

- Şirketler, karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla sektörlerindeki benzer kuruluşlarla kıyaslanmaktadır.
- Puanlar; şirket büyüklüğü, coğrafi konum ve sektör farklılıklarını dikkate alacak şekilde normalize edilmektedir.

3.3 Uluslararası Standartlara Uyum

Metodoloji, küresel ölçekte kabul görmüş çerçeveler ve standartlarla uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Bunlar arasında şunlar yer almaktadır:

- **Sustainability Accounting Standards Board (SASB):** Sektöre özgü önemlilik ve ilgili konuların dikkate alınmasını sağlar.
- **Global Reporting Initiative (GRI):** ÇSY konularında kapsamlı ve tutarlı raporlamayı teşvik eder.
- **Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD):** İklimle ilgili riskler ve fırsatlara odaklanır.
- **United Nations Sustainable Development Goals (SDGs):** Küresel sürdürülebilirlik hedefleriyle uyum sağlar.

3.4 Metodolojilerin İlkeleri

ÇSY Derecelendirme Metodolojisi aşağıdaki ilkeler doğrultusunda yürütülmektedir:

- **Şeffaflık:** Paydaşların derecelendirmeleri anlayabilmesi ve güven duyabilmesi için kriterlerin, süreçlerin ve varsayımların açık şekilde açıklanması.
- **Tutarlılık:** Şirketler ve sektörler arasında karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla standartlaştırılmış yaklaşımların kullanılması.
- **Çift Önemlilik:** Bir şirketin sektörü ve faaliyetleri açısından en ilgili olan ÇSY faktörlerinin önemliliği, çift önemlilik yaklaşımı doğrultusunda hem dışsal hem içsel etkiler dikkate alınarak değerlendirilir (IRO – Çevresel Etki ile Risk ve Fırsatlar).
- **Dinamik Uyum:** Piyasa uygulamalarındaki gelişmeler, düzenleyici gereklilikler ve paydaş beklentileri doğrultusunda metodolojinin düzenli olarak güncellenmesi.

3.5 Metodolojinin Çıktıları

Metodolojinin nihai çıktısı, 0 ile 10 puan arasında önceden tanımlanmış bir ölçek üzerinde ifade edilen bir ÇSY derecelendirmesidir.

Bölümlerde alınabilecek toplam puan; sektör, çevresel riskler ile soru–alt bölüm–bölüm ağırlıklarına göre değişiklik göstermektedir.

Her bir soru için belirlenen toplam ağırlıklar alt bölüm puanını oluşturmakta, alt bölüm ağırlıkları doğrultusunda oluşan puanların toplamı ise ÇSY skorunu meydana getirmektedir.

Her bir soru, alt bölüm, dört ana bölüm ve toplam ÇSY skoru oluşturulurken; ağırlıklara göre alınabilecek puan ile alınan puan oransallaştırılarak başarı oranı hesaplanmaktadır. Değerlendirilen kuruluş raporda hem 10 puanlık ölçek üzerindeki skorunu hem de alınabilecek en yüksek puana göre hesaplanan karşılaştırmalı başarı yüzdesini görebilmektedir.

Bu oranlar, uzman danışmanların değerlendirmeleri ve doğrulama süreçleri sonucunda kesinleştirilmektedir. Ayrıca puanlar uluslararası standartlara uyumu sağlamak amacıyla harf notlarıyla (A+, A, B+, B, C+, C, D+, D) eşleştirilmektedir. Derecelendirmeye aşağıdaki bilgileri içeren ayrıntılı bir rapor eşlik etmektedir:

- Çevresel, Sosyal ve Yönetişim sütunları bazında puan dağılımı
- Güçlü yönler ve iyileştirmeye açık alanlara ilişkin analizler
- Benzer kuruluşlarla karşılaştırmalar ve eğilim analizleri

Skor	Başarı Oranı	Harf Notu	Tanım
9-10	90% ve üzeri	A+	%76–%100 aralığı yüksek performansı ifade eder.
7-8,99	85% - 89%	A	
	76% - 84%	A-	
5-6,99	70% - 75%	B+	%75'in altındaki başarı skorları iyi bir yeterlilik düzeyine işaret eder ancak mükemmel performans için geliştirme alanları bulunmaktadır.
	59% - 69%	B	
	50% - 58%	B-	
3-4,9	43% - 49%	C+	%50'nin altındaki başarı skorları yeterlilik düzeyinin orta derecede geliştirmeye açık olduğunu göstermektedir.
	36% - 42%	C	
	30% - 35%	C-	
0-2,9	21% - 29%	D+	%25'in altındaki başarı skorları yeterlilik düzeyinin önemli ölçüde geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir.
	10% - 20%	D	
	0% - 9%	D-	

Skorlar ısı haritaları ve grafikler şeklinde gösterilmektedir.

3.6 Değer Zinciri ÇSY Değerlendirmesi ve Endeksi

CGE Değer Zinciri Endeksi uygulaması ile değer zincirinde yer alan paydaşların sürdürülebilirlik performansı da ölçülmekte ve raporlanmaktadır.

Endeks raporlarında sektör ve ölçek bazlı endeksler oluşturulacak olup, müşterilerimiz adına değerlendirilen tüm distribütör/bayi/müşteri/tedarikçi vb. paydaşların mevcut ve yıllara göre değişen skorları izlenebilecektir. Paydaşlar, sektör bazlı karşılaştırmaları ile birlikte yıllar itibarıyla takip edilebilmektedir.

Endeks uygulaması kapsamında kuruluşlar; değerlendirdikleri paydaşların sektör, ölçek ve şirket bazlı sürdürülebilirlik skorlarını tüm bölümler ve alt başlıklar bazında yıllar itibarıyla izleyebilmekte ve sürdürülebilirlik alanlarındaki gelişmelerini takip edebilmektedir. Aynı zamanda değerlendirilen kuruluşların detaylı raporlarına erişebilmekte ve iyileştirmeye açık alanlarda aksiyon alınması için paydaşlarına geri bildirim sağlayabilmektedir. Öte yandan değerlendirilen paydaşlar da sistem üzerinden detaylı raporlarını ve gelişim önerilerini indirebilmektedir.

3.7 Conclusion

Bu metodoloji, ÇSY performansının değerlendirilmesine yönelik kapsamlı ve ileriye dönük bir yaklaşımı temsil etmektedir. Güçlü veri altyapısı, sektöre özgü kriterler ve küresel standartlarla uyumun bir araya getirilmesiyle, paydaşlara sürdürülebilir karar alma süreçlerini destekleyecek güvenilir ve uygulanabilir içgörüler sunmayı amaçlamaktayız.

4 Yönetişim ve Gözetim

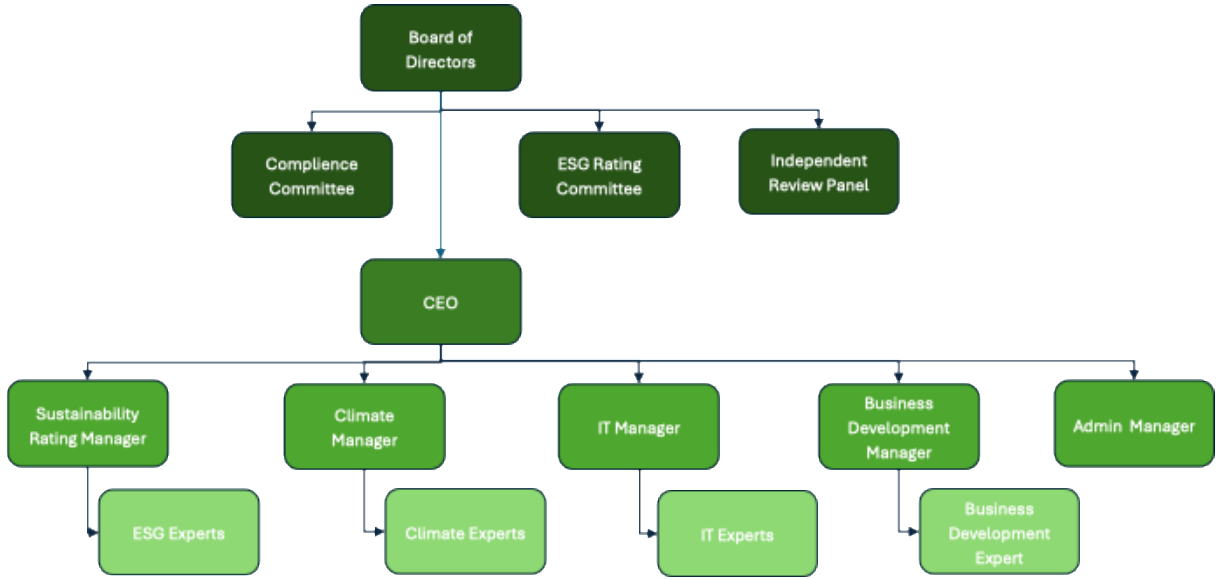
ÇSY Derecelendirme Metodolojisine ilişkin yönetim ve gözetim çerçevesi, derecelendirmelerin bütünlüğünü, bağımsızlığını ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Bu bölümde yönetim yapısının temel bileşenleri, paydaşların rol ve sorumlulukları, çıkar çatışması politikaları ile şeffaflık ve hesap verebilirliğin sürdürülmesine yönelik mekanizmalar ele alınmaktadır.

4.1 Yönetişim Yapısı

ÇSY Derecelendirme Metodolojisine ilişkin yönetim yapısı, güçlü gözetim ve hesap verebilirliği sağlamak amacıyla çok katmanlı bir yaklaşıma dayanmaktadır. Temel bileşenler şunlardır:

4.1.1 CGE Organizasyon Şeması

Aşağıdaki diyagram CGE'nin yönetim yapısını göstermektedir:

4.1.2 ÇSY Değerlendirme Komitesi

- ÇSY Derecelendirme Komitesi, ÇSY Derecelendirme Metodolojisinin geliştirilmesi, uygulanması ve sürekli iyileştirilmesini denetlemekten sorumlu temel yönetim organıdır.
- The ÇSY Derecelendirme Komitesine, ÇSY alanında deneyimli bir yönetim kurulu üyesi başkanlık eder. Komite; danışma kurulunda yer alan finans ve kurumsal yönetim alanlarında deneyimli iki bağımsız uzmandan oluşur. ÇSY Derecelendirme Direktörü ise komitenin sekreteryaya görevini yürütür.
- Komitenin sorumlulukları şunları içerir:
 - o Metodolojinin ve yapılacak önemli güncellemelerin onaylanması.
 - o Derecelendirmelerle ilgili anlaşmazlıkların veya itirazların incelenmesi ve karara bağlanması.
 - o Düzenleyici gereklilikler ve sektörün iyi uygulamaları ile uyumun sağlanması.
 - o Yönetim kurulu toplantılarına katılarak değişiklikler, uyum durumu ve derecelendirme faaliyetleri hakkında yönetim kurulunu bilgilendirmek.
 - o ÇSY derecelendirmeleri konusunda resmi açıklamalarda bulunmak ve kurumu temsil etmek.

4.1.3 Bağımsız İnceleme Paneli

- Metodoloji ve süreçlerin dış gözetimini ve doğrulanmasını sağlamak amacıyla bir Bağımsız İnceleme Paneli oluşturulmuştur.
- Panel üyeleri; derecelendirme sürecine doğrudan dahil olmayan dış uzmanlar, akademisyenler ve sektör temsilcilerinden oluşmaktadır.
- Sorumluluklar şunları içerir:
 - o Metodolojinin güncelliğini ve etkinliğini sağlamak amacıyla periyodik incelemeler yapmak.
 - o Ortaya çıkan yeni eğilimler ve paydaş geri bildirimleri doğrultusunda iyileştirme önerilerinde bulunmak.
 - o Çıkar çatışması yönetimi dâhil olmak üzere düzenleyici gerekliliklere ve kurum içi politikalara uyumu izlemek.

4.1.4 Uyum Komitesi

- Uyum Komitesi, bir yönetim kurulu üyesinin başkanlığında ve danışma kurulunda yer alan iç denetim alanında deneyimli iki bağımsız uzmandan oluşmaktadır.
- **Uyum Komitesinin Sorumlulukları**
 - o CGE Evaluation'ın Etik İlkeleri, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ICMA ESG Rating and Data Provider Code of Conduct'a uyumu izlemek, değerlendirmek ve sağlamak.
 - o Uyum risklerini üstlenmek ve gerekli aksiyonların alınmasını sağlamak.
 - o Uyumla ilgili gelişmeleri ve mevzuat değişikliklerini izlemek ve bunların şirket uygulamaları ile politikalarına entegre edilmesini sağlamak.
 - o Uyum süreçlerini denetlemek, potansiyel riskleri proaktif şekilde tespit etmek, gerekli önlemlerin alınmasını sağlamak ve risklerin ortaya çıkmasını önlemek.
 - o Uyum konusuna ilişkin iç ve dış kaynaklardan gelen geri bildirimleri değerlendirmek ve bu geri bildirimlerin ele alınabilmesi için gerekli kararların ve aksiyonların alınmasını sağlamak.

4.1.5 Operasyonel Ekiplerin Rol ve Sorumlulukları

- **Genel Müdürün Görevleri**
 - o Metodolojinin güncelliğini ve etkinliğini sağlamak amacıyla periyodik gözden geçirmeler yapmak.
 - o Ortaya çıkan yeni eğilimler ve paydaş geri bildirimleri doğrultusunda iyileştirme önerilerinde bulunmak.
 - o Çıkar çatışması yönetimi dâhil olmak üzere düzenleyici gerekliliklere ve kurum içi politikalara uyumu izlemek.
 - o İş süreçlerinin etkin şekilde yürütülmesini, çalışan yetkinliklerinin geliştirilmesini ve değişime uyum sağlanmasını temin etmek.
 - o Performansın, risklerin ve fırsatların etkin biçimde yönetilmesini, izlenmesini ve raporlanmasını sağlamak.
- **ÇSY Derecelendirme Yöneticisinin Görevleri**
 - o Şirketlerin ÇSY derecelendirmelerinin CGE politika ve prosedürleri, standartlar ve düzenlemelere uygun şekilde yürütülmesini sağlamak.
 - o ÇSY değerlendirmeleri ve raporlarını kanıta dayalı ve objektif biçimde incelemek; CGE Evaluation'ın politika ve prosedürleri doğrultusunda yüksek kaliteli, güvenilir raporlar ve katma değer sağlayan öneriler sunmak.
 - o Kanıta dayalı puanlama için gerekli olan ÇSY verilerinin müşteri yönetim panelinde güvenli şekilde saklanmasını sağlamak.
 - o Çıkar çatışmasına yol açabilecek faaliyetleri önlemek.
 - o Sürdürülebilirlik alanındaki gelişmeleri (kurumsal yönetim, sosyal ve ekonomik konular) takip etmek ve bunların ürün ve hizmetlere entegre edilmesini sağlamak.
 - o ÇSY puanlaması üzerinde çalışan uzmanların güncel bilgiye sahip olmasını ve yetkinliklerini geliştirmesini sağlamak.
 - o Çalışan performansını değerlendirmek ve yüksek performans için motivasyon sağlamak.
 - o Müşteri talep ve beklentilerini değerlendirmek, uygun talepleri dikkate almak; komitelerin sorumluluk alanına giren konular hakkında karar almak ve müşteriye bildirimde bulunmak.
 - o Nitelikli çalışanların kurumda kalmasını sağlamak, çalışan memnuniyetini ve bağlılığını artırmak.

- Duties of The Climate Manager

- CGE Carbonmeter aims to support customers on their decarbonization journey by measuring company and product carbon footprints based on evidence and in accordance with relevant standards, and by defining and reporting reduction targets and activities in line with the 2050 net-zero goal.
- To ensure that companies' carbon footprints measurement are carried out in compliance with CGE policies and procedures, up to date international standards, and regulations.
- To ensure that the necessary Carbon calculation data for evidence-based scoring is securely stored in the client admin panel.
- To prevent activities that may lead to conflicts of interest.
- To monitor developments in decarbonization standards, regulations and parameters, and ensure their inclusion in products and services.
- To ensure that experts working on carbon measurement have up-to-date knowledge and develop their competencies.
- To evaluate employee performance and motivate them for good performance.
- To evaluate customer requests and demands, consider appropriate requests, and make decisions on requests falling within the committees' areas of responsibility and provide notification to the customer.
- Retaining skilled employees, ensuring employee satisfaction and loyalty.

- Bilgi Teknolojileri Yöneticisinin Görevleri

- CGE Evaluation ÇSY platformunun güncel, güvenilir ve güvenli şekilde çalışmasını sağlamak.
- Verilerin ISO 27001 bilgi güvenliği standartlarına uygun sunucularda korunmasını sağlamak.
- Platformun ve ÇSY ürünlerinin her zaman güncel, çalışır ve kullanıma hazır olmasını sağlamak.
- Veri kalitesi entegrasyonunu sağlamak ve metodolojilerin geliştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla ÇSY Derecelendirme ve İklim yöneticileri ile çalışmak.
- Verilerin işlenebilir şekilde sınıflandırılmasını sağlamak.
- Bilgi teknolojileri alanında çalışan uzmanların güncel bilgiye sahip olmasını ve yetkinliklerini geliştirmesini sağlamak.
- Çalışan performansını değerlendirmek ve yüksek performans için motivasyon sağlamak.
- Nitelikli çalışanların kurumda kalmasını sağlamak, çalışan memnuniyetini ve bağlılığını artırmak.

- İş Geliştirme Yöneticisinin Görevleri

- Pazarlama ve satış planlarını oluşturmak.
- Yeni müşteri görüşmeleri gerçekleştirmek ve müşteri ilişkilerini yönetmek.
- Sosyal medya ve web sitesinin yönetimini sağlamak.
- İş geliştirme alanında çalışan uzmanların güncel bilgiye sahip olmasını ve yetkinliklerini geliştirmesini sağlamak.
- Çalışan performansını değerlendirmek ve yüksek performans için motivasyon sağlamak.
- Nitelikli çalışanların kurumda kalmasını sağlamak, çalışan memnuniyetini ve bağlılığını artırmak.

- İdari İşler Yöneticisinin Görevleri

- o Şirketin idari ve mali işlerini yönetmek.
- o Yasal raporlamaların doğru ve zamanında yapılmasını sağlamak.

- Kalite Güvence ve Kalite Yönetimi Ekibi

- o Ürün geliştirme ve güncelleme ihtiyaçları; ÇSY ve Kurumsal Yönetişim alanında uzman bir yönetim kurulu üyesinin liderliğinde, ÇSY derecelendirme, iklim ve bilgi teknolojileri yöneticilerinden oluşan bir ürün geliştirme komitesi tarafından değerlendirilir. Mevzuat ve standartlardaki değişikliklerin ve teknolojik altyapı gelişmelerinin ürünler üzerindeki etkileri analiz edilir ve gerekli görülmesi halinde geliştirme veya güncelleme alanları belirlenir. Geliştirme takvimi, ekipler ve sorumluluklar tanımlanarak süreç başlatılır.
- o Yeni ürün veya teknoloji geliştirme sürecinde; ürün ya da teknoloji geliştirmeye ilişkin kararlar, piyasa eğilimleri, müşteri beklentileri, mevzuat ve standartlardaki değişiklikler ile yeni düzenlemeler dikkate alınarak alınır. Proje ekipleri ve ihtiyaç duyulan ek ekipler değerlendirilir ve bir proje yönetim planı oluşturulur. Proje bütçesi, zaman planı, ekipler, sorumluluklar, kritik kontrol noktaları ve test noktaları belirlenerek süreç başlatılır.
- o Güncelleme ve yeni ürün/teknoloji geliştirme projeleri, proje planında belirtilen aralıklarda komite tarafından belirlenen kritik kontrol ve test noktalarında denetlenir. Conflict of Interest Policies

ÇSY derecelendirmelerinin bağımsızlığını ve tarafsızlığını korumak amacıyla güçlü çıkar çatışması politikaları uygulanmaktadır:

- **Beyan Yükümlülüğü:** Tüm çalışanlar ve komite üyeleri, derecelendirilen kuruluşlarla finansal veya kişisel ilişkiler dâhil olmak üzere olası tüm çıkar çatışmalarını beyan etmekte yükümlüdür.
- **Görevlerin Ayrılığı:** Uygunsuz etkiyi önlemek amacıyla derecelendirme analistleri, inceleme ekipleri ve iş geliştirme birimleri arasında görev ve sorumlulukların açık bir şekilde ayrılması sağlanmaktadır.
- **Bağımsız Gözetim:** Bağımsız İnceleme Paneli, çıkar çatışması politikalarına uyumu izler ve bildirilen herhangi bir durumu inceleyerek gerekli değerlendirmeleri yapar.

4.1.6 Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik

Şeffaflık ve hesap verebilirlik, yönetim çerçevesinin temel unsurlarıdır:

- **Kamuya Açıklama:** Metodoloji, yönetim yapısı ve çıkar çatışması politikaları şeffaflığı sağlamak amacıyla kamuya açık olarak paylaşılmaktadır.
- **Paydaş Geri Bildirimi:** Derecelendirilen kuruluşlar ve yatırımcılar dâhil olmak üzere paydaşlardan geri bildirim toplamak ve değerlendirmek için çeşitli mekanizmalar bulunmaktadır.
- **Periyodik Denetimler:** Yönetişim politikalarına ve düzenleyici gerekliliklere uyumu değerlendirmek amacıyla düzenli olarak iç ve dış denetimler gerçekleştirilmektedir.

4.1.7 Sürekli İyileştirme

Yönetişim çerçevesi, değişen piyasa dinamikleri ve paydaş beklentilerine uyum sağlayacak şekilde geliştirilmek üzere tasarlanmıştır:

- **Metodoloji Güncellemeleri:** ÇSY Derecelendirme Komitesi, ortaya çıkan yeni eğilimler, düzenleyici değişiklikler ve paydaş geri bildirimlerini yansıtmak amacıyla metodolojiyi periyodik olarak gözden geçirir ve günceller.
- **Eğitim ve Gelişim:** Çalışanların ve komite üyelerinin en iyi uygulamalar ve düzenleyici gelişmeler hakkında güncel bilgiye sahip olmalarını sağlamak amacıyla sürekli eğitim programları uygulanmaktadır.

4.1.8 Sonuç

Yönetişim ve gözetim çerçevesi, ÇSY Derecelendirme Metodolojisinin tutarlı, şeffaf ve bağımsız bir şekilde uygulanmasını sağlamaktadır. Güçlü yönetim yapıları ve süreçleri sayesinde **CGE Evaluation**, bilinçli karar alma süreçlerini destekleyen ve sürdürülebilir finansın gelişimine katkı sağlayan güvenilir ve itibarlı ÇSY derecelendirmeleri sunmayı taahhüt etmektedir.

5 Veri Toplama ve Kaynaklar

ÇSY derecelendirmelerinin doğruluğu ve güvenilirliği, değerlendirme sürecinde kullanılan verilerin kalitesine bağlıdır. Bu bölümde veri toplama süreci, kullanılan veri türleri ve veri bütünlüğü ile ilgililiğini sağlamak için alınan önlemler açıklanmaktadır.

5.1 Veri Türleri

ÇSY Derecelendirme Metodolojisi, şirketlerin Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) performansını değerlendirmek amacıyla nicel ve nitel verilerin birlikte kullanılmasına dayanmaktadır. Veriler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır:

5.1.1 Nicel Veriler

- Ölçülebilen ve karşılaştırılabilen sayısal verilerden oluşur. Örneğin:
 - o Sera gazı (GHG) emisyonları
 - o Enerji ve su tüketimi
 - o Atık azaltım verileri
 - o Geri dönüşüm oranları
 - o Çalışan devir oranları
 - o İş kazası oranları
 - o Yönetim kurulunda çeşitlilik istatistikleri
- Puanlama ve kıyaslama için objektif metrikler sağlamak amacıyla kullanılmaktadır.

5.1.2 Nitel Veriler:

- Bağlam ve içgörü sağlayan açıklayıcı verilerden oluşur. Örneğin:
 - o Çevresel sürdürülebilirlik, iklim değişikliği ve biyoçeşitliliğe ilişkin şirket politika ve prosedürleri
 - o Çalışma uygulamaları ile insan haklarına yönelik politika ve taahhütler Governance structures and ethical guidelines.
- Yönetişim yapıları ve etik rehberler bir şirketin ÇSY stratejileri ve uygulamalarının sağlamlığını değerlendirmek amacıyla kullanılmaktadır.

5.2 Veri Kaynakları

Kapsamlılık ve güvenilirliği sağlamak amacıyla veriler farklı kaynaklardan toplanmaktadır. Başlıca kaynaklar şunlardır:

5.2.1 Şirket Açıklamaları

- Sürdürülebilirlik raporları, faaliyet raporları ve düzenleyici bildirimler gibi kamuya açık raporlar
- CGE Web Evidence aracı ile internet üzerinden değerlendirilen kuruluş hakkında olumlu ve olumsuz haberlerin toplanması
- Anketler veya soru formları aracılığıyla şirketler tarafından doğrudan sağlanan veriler

5.2.2 Üçüncü Taraf Veri Tabanları

- ÇSY ile ilgili veri sağlayan güvenilir dış veri tabanları. Örneğin:
 - o Carbon Disclosure Project (CDP).
 - o Bloomberg ESG Data
 - o Diğer uluslararası endeksler
- Sektöre özgü metrikler sunan sektör bazlı veri tabanları

5.2.3 Kamu ve Düzenleyici Kurum Kaynakları

- Kamu kurumları, düzenleyici otoriteler ve uluslararası kuruluşlardan elde edilen veriler. Örneğin:
 - o Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
 - o Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)
 - o Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)
 - o Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)
 - o Avrupa Çevre Ajansı (EEA)

5.2.4 Medya ve Haber Kaynakları

- ÇSY konularına ilişkin güncel gelişmeleri ve olası tartışmaları takip etmek amacıyla haberler, basın bültenleri ve diğer medya içerikleri

5.2.5 Paydaş Geri Bildirimi

- Ek bağlam ve doğrulama sağlamak amacıyla yatırımcılar, sivil toplum kuruluşları ve sektör uzmanları dâhil olmak üzere paydaşlardan alınan görüşler

5.3 Veri Toplama Süreci

Veri toplama süreci; tutarlılık, doğruluk ve ilgililiği sağlamak amacıyla yapılandırılmıştır:

5.3.1 Verinin Belirlenmesi

- ÇSY kriterleri ve sektöre özgü önemlilik doğrultusunda ilgili veri noktalarının belirlenmesi

5.3.2 Veri Toplama

- Yukarıda belirtilen kaynaklardan verilerin otomatik araçlar ve manuel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanılmasıyla toplanması

5.3.3 Veri Doğrulama

- Verilerin doğruluğu ve güvenilirliğinin birden fazla kaynakla karşılaştırma yapılarak teyit edilmesi
- Tutarsızlık veya hataların tespit edilmesi ve giderilmesi amacıyla kalite kontrollerinin gerçekleştirilmesi

5.3.4 Veri Normalizasyonu

- Raporlama formatları, birimler ve ölçeklerdeki farklılıkları dikkate alarak verilerin standartlaştırılması

- Karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla şirket büyüklüğü, coğrafya ve sektör farklılıklarına göre uyarlama yapılması

5.4 Veri Kalitesinin Sağlanması

En yüksek veri kalitesi standartlarını korumak amacıyla aşağıdaki önlemler uygulanmaktadır:

5.4.1 Güçlü Doğrulama Süreçleri

- Verilerin birden fazla kaynaktan doğrulanması ve tutarlılık açısından kontrol edilmesi
- Tutarsızlıkların işaretlenmesi ve ileri inceleme ile giderilmesi

5.4.2 Düzenli Güncellemeler

- Verilerin güncelliğini ve ilgililiğini sağlamak amacıyla periyodik olarak güncellenmesi
- Tartışmalı konular veya düzenleyici değişiklikler gibi kritik ÇSY konularında gerçek zamanlı izleme yapılması

5.4.3 Paydaş Katılımı

- Derecelendirmeler kesinleştirilmeden önce şirketlere verilerini gözden geçirme ve doğrulama imkânı verilmesi
- Veri doğruluğu ve ilgililiğini artırmak amacıyla paydaş geri bildirimlerinin sürece entegre edilmesi

5.4.4 Şeffaflık

- Derecelendirme sürecinde kullanılan veri kaynakları ve veri türlerinin paydaşlara açıklanarak güven oluşturulması

5.5 Sonuç

Veri toplama ve kaynak yönetimi süreci, ÇSY Derecelendirme Metodolojisinin temel taşlarından biridir. Farklı veri kaynaklarının etkin şekilde kullanılması ve titiz doğrulama ile kalite güvence süreçlerinin uygulanması sayesinde **CGE Evaluation**, ÇSY derecelendirmelerinin doğru, güvenilir ve uygulanabilir olmasını sağlamaktadır. Bu veri bütünlüğüne yönelik yaklaşım, bilinçli karar alma süreçlerini desteklemekte ve sürdürülebilir finansın gelişimine katkı sunmaktadır.

6 Derecelendirme Çerçevesi ve Kriterler

ÇSY Derecelendirme Çerçevesi, şirketlerin Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) performansını yapılandırılmış, şeffaf ve tutarlı bir şekilde değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Bu bölümde çerçevenin genel yapısı ile her bir ÇSY sütununun değerlendirilmesinde kullanılan temel kriterler, metrikler ve ağırlıklandırma metodolojisi açıklanmaktadır.

6.1 Çerçeveye Genel Bakış

ÇSY Derecelendirme Çerçevesi dört temel sütun etrafında yapılandırılmıştır: Çevresel (E), Sosyal (S), Yönetişim (G) ve İzleme ve Raporlama (M). Her sütun belirli temalar ve göstergelere ayrılmaktadır. Çerçeve, derecelendirmelerin değerlendirilen şirketler açısından anlamlı ve önemli olmasını sağlamak amacıyla sektöre özgü risk ve fırsatları yansıtacak şekilde uyarlanmıştır.

6.2 Çevresel (E) Kriterler

Çevresel sütun, bir şirketin doğal çevre üzerindeki etkisini ve çevresel riskleri yönetme çabalarını değerlendirmektedir.

6.2.1 Çevre Politikası

- Kuruluşun çevresel etkilerini ve risklerini yönetmek için prosedürleri, performans göstergelerini ve organizasyon yapısını içeren tanımlı bir çevre yönetim sistemi
- Effective management of environmental risks and identification of responsibilities
- Review of environmental policy and practice and sharing with stakeholders

6.2.2 Environmental Management System and Audits

- A defined environmental management system, including procedures, performance indicators and organization for managing the organization's environmental impacts and risks
- Çevre yönetim sisteminin belgelendirilmesi ve düzenli olarak denetlenmesi (ISO 14000 veya eşdeğeri)
- Çevresel konulara ilişkin üst yönetim sorumluluğu ve iç denetim mekanizmaları

6.2.3 Kirlilik ve Biyoçeşitlilik

- Hava ve su kirliliği düzeyleri
- Kimyasal ve tehlikeli atık yönetimi
- Biyoçeşitliliğin ve doğal yaşam alanlarının korunmasına yönelik çalışmalar
- Su tüketimi ve verimliliği
- Atık oluşumu ve geri dönüşüm oranları

6.2.4 İklim Değişikliği

- Sera gazı emisyonları (Kapsam 1, 2 ve 3)
- Karbon yoğunluğu ve azaltım hedefleri
- Yenilenebilir enerji kullanımı
- Enerji tüketimi ve verimliliği

6.2.5 Sorumlu Üretim ve Yenilikçi Çevresel Uygulamalar

- Yeşil üretim ve sürdürülebilir üretime yönelik yenilik ve uygulamaların izlenmesi ve uygun durumlarda uygulanması
- Yenilenebilir enerji uygulamaları
- Yenilikçi teknolojiler ve dijital dönüşüme yönelik ulusal ve uluslararası projeler ile fonlar

Ağırlıklandırma: Çevresel sütun genellikle toplam ÇSY derecelendirmesinin %30'unu oluşturur. Her temaya önemlilik düzeyine göre farklı ağırlıklar verilmektedir.

6.3 Sosyal (S) Kriterler

Sosyal sütun, bir şirketin çalışanları, müşterileri, tedarikçileri ve toplum ile olan ilişkilerini değerlendirmektedir.

6.3.1 İnsan Hakları

- Uluslararası çalışma standartlarına uyum
- Çocuk işçiliği ve zorla çalıştırmaların önlenmesine yönelik uygulamalar
- Tedarik zincirinde çalışma uygulamaları

6.3.2 Çalışma Uygulamaları

- Çalışan devir oranı ve memnuniyet düzeyi
- Çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık (DEI) göstergeleri
- İş sağlığı ve güvenliği performansı

6.3.3 Toplumla Etkileşim

- Kurumsal sosyal sorumluluk girişimleri
- Toplum geliştirme programları
- Bağış ve sosyal katkı faaliyetleri

6.3.4 Sağlık ve Güvenlik

- Mevzuata uygun şekilde tanımlanmış iş sağlığı ve güvenliği politikası
- Belgelendirilmiş iş sağlığı ve güvenliği sistemi ve düzenli denetimler
- Üst yönetimin İSG risklerini izlemesi ve gerekli önlemleri alması

6.3.5 Tedarik Zinciri Yönetimi

- Etik kurallar, insan hakları, çalışan hakları, çevresel etki ve sera gazı emisyonlarını kapsayan tedarik zinciri yönetimi politikası
- Tedarikçilerin bu politika doğrultusunda denetlenmesi, desteklenmesi ve seçilmesi

6.3.6 Kurumsal Sosyal Sorumluluk

- Kurumsal sosyal sorumluluk politikasının tanımlanması ve paydaşlarla paylaşılması
- Global Compact üyeliği ve düzenli KSS raporlaması
- Ürün güvenliği ve kalite standartları
- Müşteri gizliliği ve veri koruma uygulamaları
- Etik pazarlama uygulamaları

Ağırlıklandırma: Sosyal sütun genellikle toplam ÇSY derecelendirmesinin %25'ini oluşturur.

6.4 Yönetişim (G) Kriterler

Yönetişim sütunu, bir şirketin liderlik yapısını, iç kontrol mekanizmalarını ve etik uygulamalarını değerlendirmektedir. Temel temalar ve göstergeler şunları içermektedir:

6.4.1 Yönetim Kurulu Yapısı

- Yönetim kurulunda çeşitlilik ve bağımsızlık
- Üst yönetici ücretlendirmesinin performansla uyumu
- Halefiyet planlaması ve liderlik gelişimi

6.4.2 Yönetim Kurulunun Sürdürülebilirlik Stratejisi

- Üst yönetim ve tüm yönetim ekiplerinin katılımıyla hazırlanan stratejik planın ilgili paydaşlarla paylaşılması
- Kuruluş performansının stratejik plan ile karşılaştırılarak değerlendirilmesi ve sürdürülebilirlik konularının bu değerlendirmeye dâhil edilmesi
- Çevre, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal sorumluluk, tedarik zinciri ve insan kaynakları politikalarının stratejik vizyon ile uyumlaştırılması
- Sürdürülebilirlik ile ilgili komitelerin oluşturulması, operasyonel faaliyetlerin yürütülmesi için kurumsal sahiplik ve sorumlulukların tanımlanması ve süreçlerin yapılandırılması
- Sürdürülebilirlikle ilgili faaliyetlerin ve göstergelerin tüm kurumsal süreçlerle uyumlaştırılması ve entegre edilmesi
- Hissedar katılımı ve oy hakları

6.4.3 Risk Yönetimi

- ÇSY risklerinin belirlenmesi ve azaltılması
- Kriz yönetimi ve iş sürekliliği planları

- Siber güvenlik ve veri koruma önlemleri

6.4.4 Etik ve Uyum

- Yolsuzlukla mücadele politika ve uygulamaları
- İhbarcı koruma mekanizmaları
- Yasal ve düzenleyici gerekliliklere uyum
- Finansal raporlamada şeffaflık

6.4.5 Financial Sustainability

- Finansal sürdürülebilirliğe ilişkin temel göstergelerin belirlenmesi ve düzenli olarak izlenmesi
- Finansal göstergelerde ortaya çıkabilecek olumsuz gelişmelerin zamanında tespit edilmesi ve riskleri ortadan kaldırmaya yönelik etkili önlemlerin alınması

Ağırlıklandırma: Yönetişim sütunu genellikle toplam ÇSY derecelendirmesinin %25'ini oluşturmaktadır ve her bir temaya önemlilik düzeyine göre belirli ağırlıklar verilmektedir.

6.5 İzleme ve Raporlama (M) Kriterleri

İzleme ve Raporlama sütunu, bir şirketin ÇSY ile ilgili konuları ve aksiyonları zamanında ve etkili bir şekilde planlama ve uygulama kapasitesini değerlendirmektedir:

6.5.1 İzleme

- Etkin iç kontrol ve denetim mekanizması, sonuçların raporlanması ve düzeltici ile önleyici faaliyetlerin başlatılması
- Üst yönetimin iç kontrol ve denetim raporlarını gözden geçirmesi ve gerekli durumlarda aksiyon alması

6.5.2 Raporlama

- Çevre, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal sorumluluk, kalite ve tedarik zinciri yönetimi gibi temel alanlara ilişkin politikaların ilgili paydaşlarla paylaşılması
- Faaliyet raporunun hazırlanması ve sürdürülebilirlik konularının faaliyet raporuna uygun şekilde dâhil edilerek paylaşılması

Ağırlıklandırma: İzleme ve Raporlama sütunu genellikle toplam ÇSY derecelendirmesinin %20'sini oluşturur ve her temaya önemlilik düzeyine göre belirli ağırlıklar verilmektedir.

6.6 Puanlama Metodolojisi

Çevresel, Sosyal ve Yönetişim sütunları kapsamındaki her bir gösterge önceden tanımlanmış bir ölçek üzerinden (0 ile 1 arasında) puanlanmaktadır. Puanlama süreci aşağıdaki unsurları içermektedir:

6.6.1 Veri Analizi

- Nicel veriler standartlaştırılmış metrikler ve kıyaslamalar kullanılarak analiz edilir.
- Nitel veriler ise politika, uygulama ve açıklamaların sağlamlığına göre değerlendirilir.

6.6.2 Ağırlıklandırma ve Birleştirme

- Her bir göstergeye ilişkin puanlar, önemlilik düzeyi ve sektörle olan ilgililiğine göre ağırlıklandırılır.
- Ağırlıklı puanlar birleştirilerek her tema ve sütun için alt skorlar oluşturulur.

6.6.3 Normalizasyon

- Puanlar; şirket büyüklüğü, coğrafya ve sektör farklılıklarını dikkate alacak şekilde normalize edilir.
- Normalizasyon, şirketler ve sektörler arasında karşılaştırılabilirliği sağlar.

6.7 Nihai Derecelendirme Hesaplaması

Nihai ÇSY derecelendirmesi, Çevresel, Sosyal ve Yönetişim sütunlarına ait ağırlıklı puanların birleştirilmesiyle hesaplanır. Derecelendirme; önceden tanımlanmış bir ölçek üzerinde (Skor: 0–10, Başarı Oranı: %0–%100 ve Harf Notu: D- ile A+ arası) sunulur ve aşağıdaki unsurları içeren ayrıntılı bir raporla birlikte paylaşılır:

- Her sütun ve tema bazında puan dağılımı
- Güçlü yönler ve iyileştirmeye açık alanlara ilişkin içgörüler
- Benzer kuruluşlarla karşılaştırmalar ve eğilim analizleri

6.8 Sonuç

ÇSY Derecelendirme Çerçevesi, şirketlerin sürdürülebilirlik performansını değerlendirmek için kapsamlı ve şeffaf bir yaklaşım sunmaktadır. Sektöre özgü kriterler, güçlü veri altyapısı ve yapılandırılmış puanlama metodolojisinden yararlanarak **CGE Evaluation**; bilinçli karar alma süreçlerini destekleyen ve sürdürülebilir finansı teşvik eden güvenilir ve uygulanabilir ÇSY derecelendirmeleri sunmaktadır.

7 Derecelendirme Hesaplama ve Birleştirme

ÇSY derecelendirmelerinin hesaplanması ve birleştirilmesi, nihai derecelendirmelerin doğru, tutarlı ve anlamlı olmasını sağlamak açısından kritik adımlardır. Bu bölüm; ham verilerin puanlama, ağırlıklandırma, normalizasyon ve birleştirme süreçleri yoluyla kapsamlı bir ÇSY derecelendirmesine nasıl dönüştürüldüğünü açıklamaktadır.

7.1 Puanlama Metodolojisi

Her bir Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) göstergesi, önceden tanımlanmış kriterler ve kıyaslama ölçütlerine göre puanlanmaktadır. Puanlama süreci aşağıdaki adımları içermektedir:

7.1.1 Gösterge Puanlaması

- **Nicel Göstergeler:** Sayısal veriler (ör. sera gazı emisyonları, enerji kullanımı) standartlaştırılmış metrikler ve eşik değerler kullanılarak puanlanır. Örneğin:
 - o Bir şirketin sera gazı emisyonları 0 ile 10 arasında bir ölçekte puanlanabilir; daha düşük emisyonlar daha yüksek puanla sonuçlanır.
- **Nitel Göstergeler:** Açıklayıcı veriler (ör. politika ve uygulamalar), alınan önlemlerin sağlamlığı ve uygulanma düzeyine göre değerlendirilir. Örneğin:
 - o Kapsamlı bir çeşitlilik politikasına sahip bir şirket, sınırlı veya hiç politikası olmayan bir şirkete göre daha yüksek puan alabilir.
 - o Toplantı tutanaklarının, olay kayıtlarının, belge ve dokümanların ve müşteriler ile kurumlarla yapılan iletişimlerin örnekleme yöntemiyle incelenmesi, uygulamanın sağlamlığını ve etkinliğini teyit eder.

7.1.2 Puanlama Ölçeği

- Puanlar, performansın daha iyi olduğunu göstermek üzere yüksek puanların daha iyi performansı ifade ettiği önceden tanımlanmış bir ölçek (0–1 arası) üzerinden verilmektedir. (Anket yanıtları sistem tarafından otomatik olarak puanlanmaktadır.)

- Bu ölçek, şirketler arasında ayrıntılı değerlendirme ve farklılaşma sağlayacak şekilde tasarlanmıştır.

7.2 Göstergelerin Ağırlıklandırılması

Farklı ÇSY faktörlerinin görece önemini yansıtmak amacıyla her göstergeye, önemlilik düzeyi ve sektörle olan ilgisine göre bir ağırlık verilmektedir. Ağırlıklandırma süreci aşağıdaki adımları içermektedir:

7.2.1 Önemlilik Analizi

- Her sektör için en önemli ÇSY konularını belirlemek amacıyla önemlilik analizi yapılması
- Göstergelerin önemliliğini doğrulamak için yatırımcılar, şirketler ve sektör uzmanları dâhil olmak üzere paydaşlarla etkileşim kurulması

7.2.2 Ağırlık Ataması

- Çevresel, Sosyal ve Yönetişim sütunları kapsamında her bir göstergeye ağırlık verilmesi
- Ağırlıklar yüzde olarak ifade edilir ve her sütun için toplam ağırlık %100 olacak şekilde belirlenir

Örnek:

Örnek olarak, düşük çevresel riskli sektörlerde Kurumsal Yönetişim 3, Çevre 2, Sosyal 3, İzleme ve Raporlama 2 ağırlığa sahiptir ve toplam ÇSY skoru 10'dur. Bu yapı 100 puanlık bir derecelendirmede de benzer şekilde uygulanır.

Çevresel ağırlık skorunun 2'ye ulaşmasını sağlayan ağırlık dağılımı aşağıdaki gibidir:

Toplam Ağırlık: **10** üzerinden **2**

- o Çevre Politikası: **0,72**
- o Çevre Yönetim Sistemleri ve Denetimler: **0,56**
- o İklim Değişikliği: **0,36**
- o Üretim/Hizmet ve Yenilikçi Çevresel Uygulamalar: **0,36** ve toplam skor **2**

İkinci bir örnek olarak; yüksek çevresel risk ve biyoçeşitlilik riskine sahip sektörlerde bu yapı Kurumsal Yönetişim **2,5**, Çevre **3**, Sosyal **2,5** ve İzleme ve Raporlama **2** ağırlığındadır ve **toplam ÇSY skoru 10'dur**.

Çevresel boyuttaki ağırlık dağılımı şu şekildedir:

- o Çevre Politikası: **0.80**
- o Çevre Yönetim Sistemleri ve Denetimler: **1.16**
- o İklim Değişikliği: **0.48**
- o Üretim/Hizmet ve Yenilikçi Çevresel Uygulamalar: **0.16**
- o Biyoçeşitlilik: **0.40** ve toplam skor böylece **3**.

7.3 Normalizasyon

Farklı büyüklükte, coğrafyada ve sektörde faaliyet gösteren şirketler arasında karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla puanlar aşağıdaki yaklaşımla normalize edilmektedir:

7.3.1 Kıyaslama

- Şirket performansının sektör benzerleri veya sektöre özgü kıyaslama ölçütleri ile karşılaştırılması
- Gelir veya çalışan sayısı gibi ölçek farklılıklarını dikkate alacak şekilde puanların uyarlanması

7.3.2 Standardizasyon

- Ham puanların, birleştirme ve karşılaştırmayı kolaylaştırmak amacıyla standart bir ölçeğe (gösterge skoru: 0–1) dönüştürülmesi
- Tutarlılığı sağlamak için z-skor normalizasyonu gibi istatistiksel tekniklerin uygulanması

7.4 Birleştirme Süreci

Nihai ÇSY derecelendirmesi, her sütun ve gösterge için ağırlıklandırılmış puanların birleştirilmesiyle hesaplanmaktadır:

7.4.1 Genel ÇSY Skoru

- Combining the pillar-level scores using their respective weights to produce the overall ESG score for **high environmental risk and biodiversity risks is 10**.
- **Yüksek çevresel risk ve biyoçeşitlilik riskine** sahip sektörler için sütun bazlı puanlar ilgili ağırlıklarıyla birleştirilerek toplam ÇSY skoru **10** olacak şekilde hesaplanır.
- Örnek: Genel ÇSY Skoru = (Çevresel Skor × 0,3) + (Sosyal Skor × 0,25) + (Yönetişim Skoru × 0,25) + (İzleme ve Raporlama Skoru × 0,2)

7.5 Kalite Güvencesi

Derecelendirme hesaplama ve birleştirme sürecinin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla aşağıdaki kalite güvence önlemleri uygulanmaktadır:

7.5.1 İç İnceleme

- Puanların ve ağırlıkların doğrulanması amacıyla akran değerlendirmeleri ve çapraz kontroller yapılması
- Tutarsızlıkların ileri analiz ve paydaş görüşmeleri yoluyla giderilmesi

7.5.2 Dış Doğrulama

- Metodoloji ve sonuçların incelenmesi için bağımsız uzmanlar veya üçüncü taraf denetçilerle çalışılması
- Süreci iyileştirmek amacıyla derecelendirilen şirketler ve yatırımcılardan gelen geri bildirimlerin dikkate alınması

7.6 Şeffaflık

- Puanlama, ağırlıklandırma ve birleştirme metodolojisinin paydaşlara açıklanması
- Nihai derecelendirmelerin arkasındaki gerekçeyi açıklayan ayrıntılı raporların sunulması

7.7 Sonuç

Derecelendirme hesaplama ve birleştirme süreci; şeffaf, tutarlı ve güvenilir ÇSY derecelendirmeleri üretmek üzere tasarlanmıştır. Yapılandırılmış metodoloji, güçlü veri altyapısı ve titiz kalite güvence önlemleri sayesinde **CGE Evaluation**, sürdürülebilir karar alma süreçlerini destekleyen anlamlı içgörüler sunan ÇSY derecelendirmeleri sağlamaktadır.

8 Şeffaflık ve Açıklama

Şeffaflık ve açıklama, **CGE Evaluation** tarafından geliştirilen ÇSY Derecelendirme Metodolojisinin temel ilkelerindedir. Metodoloji, süreçler ve sonuçlara ilişkin açık ve erişilebilir bilgi sunarak paydaşlarla güven ilişkisi kurmayı ve ÇSY derecelendirmelerimizin güvenilirliğini sağlamayı amaçlamaktayız. Bu bölüm, şeffaflığa yönelik taahhüdümüzü ve ilgili bilgilerin açıklanmasına ilişkin alınan önlemleri ortaya koymaktadır.

8.1 Şeffaflığa Taahhüt

Şeffaflık; yatırımcılar, şirketler ve düzenleyici kurumlar dâhil olmak üzere paydaşların ÇSY derecelendirmelerini anlayabilmesi ve güven duyması açısından kritik öneme sahiptir. Şeffaflığa yönelik taahhüdümüz aşağıdaki ilkelerle yansıtılmaktadır:

- **Açıklık:** Metodoloji, kriterler ve süreçler hakkında açık ve kapsamlı bilgi sağlanması
- **Erişilebilirlik:** Açıklamaların tüm paydaşlara kamuya açık kanallar aracılığıyla kolay erişilebilir şekilde sunulması
- **Hesap Verebilirlik:** Metodoloji ve sonuçların bağımsız taraflar tarafından incelenmesine ve doğrulanmasına imkân tanınması

8.2 Metodolojinin Açıklanması

Şeffaflığı sağlamak amacıyla ÇSY Derecelendirme Metodolojisinin aşağıdaki unsurları paydaşlarla paylaşılmaktadır:

8.2.1 Metodoloji Dokümanı

- Çerçeve, kriterler ve puanlama süreci dâhil olmak üzere ÇSY Derecelendirme Metodolojisini açıklayan ayrıntılı bir belge kamuya açık olarak sunulmaktadır.
- Metodoloji dokümanı, yapılan değişiklikleri ve iyileştirmeleri yansıtmak amacıyla düzenli olarak güncellenmektedir.

8.2.2 Kriterler ve Göstergeler

- Derecelendirme sürecinde kullanılan Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) kriterleri ve göstergeleri açıklanmaktadır.
- Her bir kritere ve göstergeye verilen ağırlıklar ile bunların seçilme gerekçeleri paylaşılmaktadır.

8.2.3 Veri Kaynakları

- Kullanılan veri türleri (nicel ve nitel) ve veri kaynakları (ör. şirket açıklamaları, üçüncü taraf veri tabanları) açık şekilde belirtilmektedir.
- Veri toplama ve doğrulama süreçlerine ilişkin sınırlamalar veya varsayımlar açıklanmaktadır.

8.2.4 Skorlama ve Birleştirme

- Kullanılan ölçek ve kıyaslama ölçütleri dâhil olmak üzere puanlama metodolojisi ayrıntılı şekilde açıklanmaktadır.
- Puanların birleştirilmesi ve nihai ÇSY derecelendirmesinin hesaplanması süreci şeffaf biçimde tanımlanmaktadır.

8.3 Derecelendirme Kriterlerinin Kamuya Açık Sunulması

Erişilebilirliği sağlamak amacıyla derecelendirme kriterlerinin ve sonuçlarının paydaşlara sunulması için aşağıdaki önlemler alınmaktadır:

8.3.1 Kamuya Açık Web Sitesi

- **CGE Evaluation** web sitesinde yer alan özel bir bölüm aracılığıyla ÇSY Derecelendirme Metodolojisi, kriterler ve ilgili dokümanlara erişim sağlanmaktadır.
- Web sitesinde ayrıca paydaşların metodolojiyi anlamasına yardımcı olmak amacıyla sıkça sorulan sorular, vaka çalışmaları ve örnekler yer almaktadır.

8.3.2 Derecelendirme Raporları

- Derecelendirilen her şirket için hazırlanan ayrıntılı raporlar ilgili paydaşlarla paylaşılmakta ve Çevresel, Sosyal ve Yönetişim sütunları bazında puan dağılımı sunulmaktadır.
- Raporlarda güçlü yönler, iyileştirmeye açık alanlar ve benzer kuruluşlarla karşılaştırmalar yer almaktadır.

8.3.3 Paydaş Katılımı

- Paydaşlarla etkileşim kurmak ve metodolojiyi açıklamak amacıyla düzenli webinarlar, çalıştaylar ve istişare toplantıları gerçekleştirilmektedir.
- Paydaş geri bildirimleri aktif olarak toplanmakta ve metodoloji ile açıklama uygulamalarına entegre edilmektedir.

8.4 Derecelendirme Değişiklikleri ve Güncellemelerin Açıklanması

Şeffaflık ve hesap verebilirliği sürdürmek amacıyla derecelendirme ve metodolojide yapılan değişikliklerin açıklanmasına yönelik aşağıdaki uygulamalar yürütülmektedir:

8.4.1 Derecelendirme Değişikliği Bildirimleri

- Şirketler ve paydaşlar, ÇSY derecelendirmelerinde yapılan değişiklikler hakkında bilgilendirilmekte ve değişikliğin gerekçelerine ilişkin ayrıntılı açıklama sunulmaktadır.
- Bildirimlerde güncellenen veriler, metodolojide yapılan değişiklikler veya diğer ilgili faktörlere ilişkin bilgiler yer almaktadır.

8.4.2 Metodoloji Güncellemeleri

- ÇSY Derecelendirme Metodolojisinde yapılan güncellemeler veya revizyonlar paydaşlara önceden duyurulmaktadır.
- Değişikliklerin gerekçeleri, paydaş geri bildirimleri ve ortaya çıkan yeni eğilimler çerçevesinde açık şekilde açıklanmaktadır.

8.4.3 Versiyon Kontrolü

- Metodolojide yapılan değişikliklerin izlenmesi ve paydaşların en güncel versiyona erişebilmesi amacıyla bir versiyon kontrol sistemi kullanılmaktadır.
- Metodolojinin önceki versiyonları arşivlenmekte ve referans amacıyla erişime açık tutulmaktadır.

8.5 Gizli Bilgilerin Yönetimi

Şeffaflık öncelikli olmakla birlikte gizli bilgilerin korunmasına yönelik aşağıdaki önlemler uygulanmaktadır:

8.5.1 Veri Gizliliği

- Şirketler tarafından sağlanan gizli veya mülkiyet hakkı içeren bilgiler, veri gizliliği mevzuatı ve kurum içi politikalar doğrultusunda ele alınmaktadır.
- Kamuya açık raporlarda yalnızca toplulaştırılmış veya anonimleştirilmiş veriler paylaşılmaktadır.

8.5.2 Gizlilik Sözleşmeleri (NDA)

- Gerekli durumlarda hassas bilgilerin korunmasını sağlamak amacıyla şirketlerle gizlilik sözleşmeleri imzalanmakta ve derecelendirme sürecinde şeffaflık korunmaktadır.

8.6 Sonuç

Şeffaflık ve açıklama, **CGE Evaluation**'ın ÇSY Derecelendirme Metodolojisinin merkezinde yer almaktadır. Metodoloji, kriterler ve sonuçlara ilişkin açık, erişilebilir ve kapsamlı bilgi sunarak paydaşlarla güven ilişkisi kurmayı ve sürdürülebilir finans kapsamında bilinçli karar alma süreçlerini desteklemeyi amaçlamaktayız.

9 Kalite Güvencesi ve Gözden Geçirme

Kalite Güvencesi ve Gözden Geçirme süreci, ÇSY Derecelendirme Metodolojisinin kritik bir bileşenidir ve derecelendirmelerin doğru, tutarlı ve güvenilir olmasını sağlamaktadır. Bu bölüm; iç kontroller, periyodik gözden geçirmeler ve paydaş katılımı dâhil olmak üzere en yüksek kalite standartlarını sürdürmek amacıyla alınan önlemleri açıklamaktadır.

9.1 İç Kalite Kontrol Süreçleri

ÇSY derecelendirmelerinin bütünlüğünü sağlamak amacıyla derecelendirme sürecinin her aşamasında güçlü iç kalite kontrol süreçleri uygulanmaktadır. Bu süreçler şunları içermektedir:

9.1.1 Veri Doğrulama

- Derecelendirme sürecinde kullanılan tüm veriler, doğruluk ve güvenilirliği sağlamak amacıyla titiz doğrulama süreçlerinden geçirilmektedir.
- Veriler birden fazla kaynakla karşılaştırılmakta ve tutarsızlıklar ileri inceleme yoluyla giderilmektedir.

9.1.2 Akran Değerlendirmesi

- Derecelendirmeler, tutarlılık ve tarafsızlığı sağlamak amacıyla bağımsız analistlerden oluşan bir ekip tarafından gözden geçirilmektedir.
- Akran incelemeleri kapsamında puanlar, ağırlıklar ve hesaplamalar çapraz kontrol edilerek hatalar tespit edilmekte ve düzeltilmektedir.

9.1.3 Metodolojiye Uyum

- Analistlerin, kriterler, puanlama ve birleştirme süreçleri dâhil olmak üzere ÇSY Derecelendirme Metodolojisine sıkı şekilde uyması gerekmektedir.
- Analistlerin metodoloji ve güncellemeler hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak amacıyla düzenli eğitimler gerçekleştirilmektedir.

9.1.4 Hata Tespiti ve Düzeltme

- Derecelendirme sürecindeki hataların tespit edilmesi ve düzeltilmesi için sistematik bir süreç uygulanmaktadır.
- Hatalar kayıt altına alınmakta, incelenmekte ve çözülmekte; tekrarını önlemek amacıyla düzeltici önlemler alınmaktadır.

9.2 Periyodik Gözden Geçirme ve Güncellemeler

ÇSY Derecelendirme Metodolojisi, güncelliğini ve etkinliğini korumak amacıyla periyodik olarak gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir. Gözden geçirme süreci aşağıdaki unsurları içermektedir:

9.2.1 Metodoloji Gözden Geçirmeleri

- ÇSY Derecelendirme Metodolojisi, sektörün iyi uygulamaları, düzenleyici gereklilikler ve paydaş beklentileri ile uyumunu değerlendirmek amacıyla yıllık olarak gözden geçirilmektedir.

- Gözden geçirmeler, **ÇSY Derecelendirme Komitesi** tarafından dış uzmanlar ve paydaşların katkılarıyla yürütülmektedir.

9.2.2 Gösterge Güncellemeleri

- Derecelendirme sürecinde kullanılan kriterler ve göstergeler; ortaya çıkan yeni eğilimler, yeni düzenlemeler ve önemlilikteki değişimleri yansıtacak şekilde güncellenmektedir.
- Güncellemeler paydaşlara duyurulmakta ve değişikliklerin gerekçeleri açık şekilde açıklanmaktadır.

9.2.3 Kıyaslama ve Kalibrasyon

- Tutarlılık ve karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla metodoloji diğer önde gelen ÇSY derecelendirme çerçeveleri ile kıyaslanmaktadır.
- Puanların sektör standartları ve paydaş beklentileri ile uyumlu hale getirilmesi için kalibrasyon çalışmaları yapılmaktadır.

9.3 Paydaş Geri Bildirim Mekanizmaları

Paydaş geri bildirimleri, metodolojinin ve derecelendirmelerin geliştirilmesine yönelik değerli içgörüler sağlayarak kalite güvencesi sürecinin ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır. Bu mekanizmalar şunları içermektedir:

9.3.1 Şirketlerle Etkileşim

- Derecelendirilen şirketlere, derecelendirmeler kesinleştirilmeden önce ÇSY derecelendirmelerini gözden geçirme ve geri bildirim sağlama imkânı verilmektedir.
- Geri bildirimler nihai derecelendirme kararında dikkate alınmakta ve gerekli durumlarda düzeltmeler yapılmaktadır.

9.3.2 Yatırımcı Danışmanlığı

- Metodoloji ve derecelendirmeler hakkında geri bildirim toplamak amacıyla yatırımcılarla düzenli danışmanlık toplantıları gerçekleştirilmektedir.
- Yatırımcı görüşleri, kriterlerin, ağırlıkların ve puanlama süreçlerinin geliştirilmesinde kullanılmaktadır.

9.3.3 Kamu Görüş Süreçleri

- Metodolojide önerilen değişiklikler, paydaşların görüş bildirmesine imkân tanıyan kamu istişare süreçlerine tabi tutulmaktadır.
- Kamu istişarelerinden elde edilen geri bildirimler dikkatle değerlendirilmekte ve nihai metodolojiye entegre edilmektedir.

9.4 Bağımsız Denetimler ve Doğrulama

ÇSY derecelendirmelerinin güvenilirliğini sağlamak amacıyla bağımsız denetim ve doğrulama süreçleri uygulanmaktadır:

9.4.1 Üçüncü Taraf Denetimleri

- ÇSY Derecelendirme Metodolojisi ve süreçlerini incelemek üzere bağımsız üçüncü taraf denetçiler görevlendirilmektedir.
- Denetim bulguları, iyileştirme alanlarını belirlemek ve derecelendirme kalitesini artırmak amacıyla kullanılmaktadır.

9.4.2 Dış Doğrulama

- Metodoloji ve derecelendirmeler; akademisyenler, sektör profesyonelleri ve düzenleyici kurumlar dâhil olmak üzere dış uzmanlar tarafından doğrulanmaktadır.
- Bu doğrulama, derecelendirmelerin iyi uygulamalar ve düzenleyici gerekliliklerle uyumlu olmasını sağlamaktadır.

9.5 Sürekli İyileştirme

Kalite Güvencesi ve Gözden Geçirme süreci, ÇSY Derecelendirme Metodolojisinin sürekli geliştirilmesini destekleyecek şekilde tasarlanmıştır. Temel girişimler şunlardır:

9.5.1 Eğitim ve Gelişim

- Analistlerin ve inceleme ekiplerinin ÇSY ve sürdürülebilir finans alanındaki en güncel gelişmeler hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak amacıyla sürekli eğitim programları yürütülmektedir.
- Eğitimler; çalıştaylar, seminerler ve sertifikasyon programlarını içermektedir.

9.5.2 Yenilik ve Araştırma

- ÇSY derecelendirmelerini geliştirmek amacıyla yeni veri kaynakları, metodolojiler ve teknolojilerin araştırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.
- Yenilikler test edilmekte ve derecelendirmelerin doğruluğunu ve ilgililiğini artırmak amacıyla uygulanmaktadır.

9.5.3 Paydaş İş Birliği

- En iyi uygulamaların paylaşılması ve sürekli gelişimin desteklenmesi amacıyla şirketler, yatırımcılar ve düzenleyiciler dâhil olmak üzere paydaşlarla iş birliği teşvik edilmektedir.
- ÇSY derecelendirmeleri alanının geliştirilmesi için ortak girişimler ve iş birlikleri oluşturulmaktadır.

9.6 Sonuç

Kalite Güvencesi ve Gözden Geçirme süreci, ÇSY Derecelendirme Metodolojisinin tutarlı, şeffaf ve güvenilir şekilde uygulanmasını sağlamaktadır. Güçlü iç kontrol mekanizmalarının uygulanması, paydaşlarla etkileşim kurulması ve bağımsız denetimlerin gerçekleştirilmesi sayesinde CGE Evaluation; bilinçli karar alma süreçlerini destekleyen ve sürdürülebilir finansın gelişimini teşvik eden yüksek kaliteli ÇSY derecelendirmeleri sunmayı taahhüt etmektedir.

10 Şikâyetlerin Ele Alınması

CGE Evaluation, ÇSY derecelendirmelerinin sunulmasında en yüksek düzeyde dürüstlük, şeffaflık ve hesap verebilirlik standartlarını sürdürmeyi taahhüt etmektedir. Bu taahhüdün bir parçası olarak; şirketler, yatırımcılar ve diğer ilgili taraflar dâhil olmak üzere paydaşlar tarafından iletilen endişeleri ele almak amacıyla güçlü bir şikâyet yönetim süreci oluşturulmuştur. Bu bölüm, ÇSY derecelendirmelerimizle ilgili şikâyetlerin iletilmesi, incelenmesi ve çözümlenmesine ilişkin prosedürleri açıklamaktadır.

10.1 Şikâyet Yönetimi Sürecinin Amacı

Şikâyet yönetimi süreci aşağıdaki amaçlarla tasarlanmıştır:

- Paydaşların endişelerini iletebileceği açık ve erişilebilir bir mekanizma sağlamak
- Şikâyetlerin hızlı, adil ve şeffaf şekilde ele alınmasını sağlamak
- ÇSY Derecelendirme Metodolojisi ve süreçlerinin geliştirilmesine yönelik fırsatları belirlemek

10.2 Şikâyet Bildirimi

Paydaşlar, ÇSY derecelendirme sürecinde veya sonuçlarında hata, tutarsızlık ya da adil olmayan bir durum olduğunu düşündüklerinde şikâyetle bulunabilirler. Şikâyetler aşağıdaki kanallar aracılığıyla iletilebilir:

10.2.1 Çevrimiçi Form

- Paydaşların endişelerini elektronik ortamda iletibilmesi için CGE Evaluation web sitesinde özel bir iletişim formu bulunmaktadır.

10.2.2 Email

- Şikâyetler, şikâyetlerin iletilmesi için belirlenmiş e-posta adresine (complaints@cgeevaluation.com) gönderilebilir.

10.2.3 E-posta

- Şikâyetler, belirlenmiş şikâyet yönetimi e-posta adresine (complaints@cgeevaluation.com) gönderilebilir.

10.2.4 Telefon

- Paydaşlar, +90 216 369 86 64 numaralı özel iletişim hattını arayarak uygun bir ÇSY derecelendirme yetkilisi ile görüşebilir.

10.3 Şikâyet Yönetim Süreci

Şikâyet yönetimi süreci aşağıdaki adımlardan oluşmaktadır:

10.3.1 Şikâyetin Alınması ve Onaylanması

- Şikâyetin alınmasının ardından ÇSY Derecelendirme Ekibi, 5 iş günü içinde alındı teyidini iletir.
- Teyit mesajı; takip amacıyla bir referans numarası ve çözüm için öngörülen zaman çizelgesini içerir.

10.3.2 İlk Değerlendirme

- Şikâyet, geçerliliği ve kapsamı açısından değerlendirilir.
- Ek bilgiye ihtiyaç duyulması halinde şikâyet sahibi ile iletişime geçilerek açıklama talep edilir.

10.3.3 İnceleme

ÇSY Derecelendirme Ekibi kapsamlı bir inceleme yürütür. Bu inceleme aşağıdakileri içerebilir:

- İlgili ÇSY derecelendirmesinin ve destekleyici belgelerin incelenmesi
- Derecelendirme sürecine dahil olan analist ve inceleme ekipleriyle görüşülmesi
- Gerekli durumlarda objektif değerlendirme sağlamak amacıyla bağımsız uzmanların sürece dahil edilmesi

10.3.4 Çözüm

İnceleme bulgularına dayanarak ÇSY Derecelendirme Ekibi uygun çözümü belirler. Bu çözümler şunları içerebilir:

- Derecelendirmede yer alan hataların düzeltilmesi
- Derecelendirme süreci ve sonuçlarına ilişkin ayrıntılı açıklama yapılması
- Metodoloji veya süreçlerin iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulması

Şikâyet sahibine alınan karar ve gerekçesi hakkında bilgi verilir.

10.3.5 İtiraz / Üst İnceleme

- Şikâyet sahibi çözümden memnun kalmazsa, şikayetini daha ileri inceleme için ÇSY Derecelendirme Komitesine taşıyabilir.
- Komite bağımsız bir değerlendirme yaparak nihai kararı verir.

10.3.6 Zaman Çizelgesi

- **İlk teyit:** Şikâyetin alınmasından itibaren **5 iş günü içinde**
- **İnceleme ve çözüm:** Teyit sonrasında **10 iş günü içinde**
- **Üst inceleme:** İtiraz talebinin alınmasından itibaren **15 iş günü içinde**

10.4 Şeffaflık ve Raporlama

Şeffaflık ve hesap verebilirliği sağlamak amacıyla aşağıdaki uygulamalar yürütülmektedir:

10.4.1 Kamuya Açıklama

- Şikâyet yönetimi süreci ve iletişim bilgileri CGE Evaluation web sitesinde kamuya açık olarak paylaşılmaktadır.

10.4.2 Yıllık Raporlama

- Alınan, incelenen ve çözümlenen şikayetlere ilişkin yıllık bir rapor yayımlanmakta ve yaygın sorunlar ile eğilimlere ilişkin içgörüler sunulmaktadır.
- Raporda anonimleştirilmiş vaka çalışmaları ve metodoloji ile süreçlerin geliştirilmesine yönelik öneriler yer almaktadır.

10.4.3 Paydaş Geri Bildirimi

- Şikâyet sahiplerinden geri bildirim aktif olarak toplanmakta ve şikâyet yönetimi sürecinin sürekli iyileştirilmesinde kullanılmaktadır.

10.5 Sonuç

Şikâyet yönetimi süreci, CGE Evaluation'ın şeffaflık, hesap verebilirlik ve sürekli iyileştirme taahhüdünün ayrılmaz bir parçasıdır. Endişelerin ele alınmasına yönelik açık ve erişilebilir bir mekanizma sunarak paydaşlarla güven ilişkisi kurmayı ve ÇSY derecelendirmelerimizin bütünlüğünü sağlamayı amaçlamaktayız.

11 ESMA Gerekliliklerine Uyum

CGE Evaluation tarafından geliştirilen ÇSY Derecelendirme Metodolojisi, ÇSY derecelendirme sağlayıcıları için Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA) tarafından belirlenen rehberler ve beklentilerle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Bu bölüm; şeffaflık, tutarlılık, güvenilirlik ve çıkar çatışması yönetimi dâhil olmak üzere ESMA gerekliliklerine uyumu sağlamak amacıyla alınan önlemleri açıklamaktadır.

11.1 ESMA Rehberlerine Uyum

ESMA, ÇSY derecelendirmelerinin şeffaf, tutarlı ve güvenilir olmasını sağlamak ve böylece piyasada güven ve itimadı artırmak amacıyla rehberler oluşturmuştur. Aşağıdaki uygulamalar ESMA gerekliliklerine uyumumuzu göstermektedir:

11.1.1 Şeffaflık

- **Metodolojinin Açıklanması:** ÇSY Derecelendirme Metodolojisi; kriterler, göstergeler ve puanlama süreçleri dâhil olmak üzere **CGE Evaluation** web sitesinde kamuya açık olarak paylaşılmaktadır.
- **Derecelendirme Raporları:** Derecelendirilen her şirket için ayrıntılı raporlar yayımlanmakta, puan dağılımı ve derecelendirmelerin gerekçeleri sunulmaktadır.
- **Güncellemeler ve Değişiklikler:** Metodolojide yapılan tüm güncellemeler veya değişiklikler paydaşlara önceden bildirilmekte ve gerekçeleri açık şekilde açıklanmaktadır.

11.1.2 Tutarlılık

- **Standartlaştırılmış Süreçler:** Derecelendirme süreci, şirketler ve sektörler arasında tutarlılığı sağlamak amacıyla standartlaştırılmıştır.
- **Kıyaslama:** Puanlar, sektör benzerleri ile kıyaslanmakta ve büyüklük, coğrafya ve sektör farklılıklarını dikkate alacak şekilde normalize edilmektedir.
- **İç İncelemeler:** Metodolojinin uygulanmasında tutarlılığı sağlamak amacıyla düzenli iç incelemeler ve akran kontrolleri gerçekleştirilmektedir.

11.1.3 Güvenirlilik

- **Veri Kalitesi:** Derecelendirmelerde kullanılan verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla güçlü veri doğrulama ve teyit süreçleri uygulanmaktadır.
- **Kalite Güvencesi:** Derecelendirmelerin bütünlüğünü korumak için iç kontroller ve bağımsız denetimleri içeren kapsamlı bir kalite güvence çerçevesi uygulanmaktadır.
- **Paydaş Geri Bildirimi:** Derecelendirmelerin güvenilirliğini artırmak amacıyla şirketler ve yatırımcılar dâhil olmak üzere paydaş geri bildirimleri aktif olarak toplanmakta ve sürece entegre edilmektedir.

11.2 Çıkar Çatışması Yönetimi

ESMA, ÇSY derecelendirmelerinin bağımsızlığını ve tarafsızlığını sağlamak amacıyla çıkar çatışmalarının etkin şekilde yönetilmesine önem vermektedir. Olası çıkar çatışmalarını ele almak için aşağıdaki önlemler uygulanmaktadır:

11.2.1 Çıkar Çatışması Politikası

- **Beyan Yükümlülüğü:** Tüm çalışanlar ve komite üyeleri, derecelendirilen kuruluşlarla finansal veya kişisel ilişkiler dâhil olmak üzere olası çıkar çatışmalarını beyan etmekle yükümlüdür.
- **Görevlerin Ayrılığı:** Uygun olmayan etkiyi önlemek amacıyla derecelendirme analistleri, inceleme ekipleri ve iş geliştirme birimleri arasında görev ve sorumluluklar açık şekilde ayrılmıştır.
- **Bağımsız Gözetim:** Bağımsız İnceleme Paneli, çıkar çatışması politikalarına uyumu izlemekte ve bildirilen durumları incelemektedir.

11.2.2 Şeffaflık

- **Kamuya Açıklama:** Çıkar çatışması politika ve prosedürleri şeffaflığı sağlamak amacıyla kamuya açık olarak paylaşılmaktadır.
- **Paydaş İletişimi:** Olası çıkar çatışmaları ve bunların azaltılmasına yönelik alınan önlemler hakkında paydaşlara bilgi verilmektedir.

11.3 Raporlama ve Açıklama Yükümlülükleri

ESMA'nın raporlama ve açıklama gerekliliklerine uyum sağlamak amacıyla aşağıdaki uygulamalar yürütülmektedir:

11.3.1 Düzenli Raporlama

- **Periyodik Raporlar:** ÇSY Derecelendirme Metodolojisinin uygulanmasına ilişkin düzenli raporlar yayımlanmakta, güncellemeler ve değişiklikler paylaşılmaktadır.
- **Denetim Raporları:** Metodoloji ve süreçlere ilişkin bağımsız denetim raporları paydaşların erişimine sunulmaktadır.

11.3.2 Paydaş Katılımı

- **İstişareler:** Şirketler, yatırımcılar ve düzenleyici kurumlar dâhil olmak üzere paydaşlarla düzenli istişareler gerçekleştirilerek geri bildirimler toplanmakta ve endişeler ele alınmaktadır.
- **Kamu Görüş Süreçleri:** Metodolojide önerilen değişiklikler kamu görüş süreçlerine tabi tutulmakta ve paydaşların katkı sağlamasına imkân tanınmaktadır.

11.4 Sonuç

CGE Evaluation tarafından geliştirilen ÇSY Derecelendirme Metodolojisi, ÇSY derecelendirme sağlayıcılarına yönelik ESMA rehberleri ve beklentileriyle tam uyum içindedir. Şeffaflık, tutarlılık, güvenilirlik ve etkin çıkar çatışması yönetiminin sağlanması yoluyla; bilinçli karar alma süreçlerini destekleyen ve sürdürülebilir finansın gelişimini teşvik eden yüksek kaliteli ÇSY derecelendirmeleri sunmayı taahhüt etmekteyiz.

12 İletişim Bilgileri

İletişim Telefon Numarası: +90 216 369 86 64

E-posta Adresi: info@cgeevaluation.com

Merkez Ofis Adresi: İstanbul Teknopark, Sanayi Mahallesi Teknopark Bulvarı,
No:1/4A/101 Pendik - İstanbul

Ofis Adresi: Barbaros Mahallesi M. Sümbül Sokak No:5 Kat:15 Daire:432 Deluxia Palace
Batı Ataşehir – İstanbul